

Tytuł opracowania

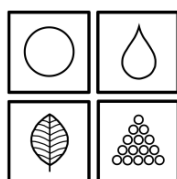
RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORAĞ ZA LATA 2019-2020

Zamawiający

Gmina Morağ
ul. 11 Listopada 9
14-300 Morağ

Wykonawca

Dokumentacja Środowiskowa – Wojciech Pająk
Osiedle Leśne 7B/121
62-028 Koziegłowy (k. Poznania)
www.dokumentacja-srodowiskowa.pl
e-mail: poczta@dokumentacja-srodowiskowa.pl
tel.: 720-756-763

Data opracowania

STYCZEŃ 2023

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1. Przedmiot i cel opracowania	3
1.2. Podstawa prawna opracowania.....	3
1.3. Metodyka opracowania	3
2. REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG W LATACH 2019-2020	4
2.1. Realizacja zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska	4
2.2. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska	47
3. KLUCZOWE PROBLEMY ŚRODOWISKOWE ORAZ ZALECENIA NA PRZYSZŁOŚĆ	55
4. PODSUMOWANIE	57
SPIS TABEL	59

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot i cel opracowania

Przedmiot opracowania stanowi „**Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Morąg za lata 2019-2020**”. Niniejszy Raport opisuje i weryfikuje stopień wykonania celów oraz zadań środowiskowych zaplanowanych w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Morąg na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026” w odniesieniu do działań podjętych i zrealizowanych na terenie gminy w latach 2019-2020 (obejmuje dwa pierwsze lata realizacji Programu).

1.2. Podstawa prawna opracowania

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022, poz. 2556 ze zm.) z wykonania programu ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Następnie raport przekazywany jest przez organ wykonawczy województwa, powiatu lub gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

1.3. Metodyka opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022, poz. 2556 ze zm.) nie określa wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska.

Zakres informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego Programu Ochrony Środowiska (POŚ). W niniejszym Raporcie przedstawiono:

- opis realizacji przyjętych do wykonania w ramach POŚ zadań,
- analizę wskaźnikową realizacji POŚ,
- kluczowe problemy środowiskowe oraz zalecenia na przyszłość.

Opracowanie Raportu poprzedzone zostało pozyskaniem niezbędnych materiałów i informacji m.in. od następujących jednostek i podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska:

- Urzędu Miejskiego w Morągu,
- Przedsiębiorstwa Oczyszczania Sp. z o.o. w Morągu,
- Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Morągu,
- Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Morągu,
- Straży Miejskiej w Morągu,
- Starostwa Powiatowego w Ostródzie,
- Zarządu Dróg Powiatowych w Ostródzie,
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie,
- Związku Gmin Regionu Ostródzko – Iławskiego „Czyste Środowisko”
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- Nadleśnictwa Dobrocin,
- Nadleśnictwa Miłomłyn,
- Nadleśnictwa Młynary,
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska - Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Olsztynie,

- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – Zarządu Zlewni w Elblągu,
- Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie,
- Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Olsztynie,
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Olsztynie,
- Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

2. REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG W LATACH 2019-2020

2.1. Realizacja zadań wyznaczonych w ramach Programu Ochrony Środowiska

W kolejnych tabelach przedstawiono szczegółowy opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w latach 2019-2020 w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Morąg” (zakres rzeczowy, podmiot odpowiedzialny, lata realizacji, poniesione koszty).

W Tabeli 1 przedstawiono opis realizacji zadań własnych gminy, natomiast w Tabeli 2 opis realizacji zadań pozostałych podmiotów i jednostek (zadania monitorowane przez gminę).

Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2019-2020 – ZADANIA WŁASNE GMINY

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA			
1.	Termomodernizacja budynków (mieszkalnych, użyteczności publicznej)	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • „Kompleksowa termomodernizacja budynków szkół podstawowych w Morągu, Łącznie i Żabim Rogu” – całkowity koszt projektu realizowanego w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego wyniósł 7 449 091,54 zł, w tym kwota dofinansowania to 5 858 540,42 zł. Projekt zrealizowany został w latach 2019-2020. Zakres zadania: SP nr 1 w Morągu - wykonanie izolacji ściany fundamentowej, wykonanie elewacji, montaż stolarki okiennej i drzwiowej, orynnowanie i obróbki blacharskie, roboty dachowe, oznakowanie i sprzęt dla osób niepełnosprawnych, roboty zewnętrzne, wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne, instalacja solarna na potrzeby c.w.u. oraz prace konserwacyjno-remontowe c.o., punktowa wentylacja mechaniczna i wymiana drzwi do piwnicy z instalacją zasilania central wentylacyjnych; SP w Łącznie - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, rozbiórka muru studni okiennych i izolacja ściany fundamentowej, schody wejściowe do szkoły wraz z zadaszeniem, podjazd dla osób niepełnosprawnych, schody wejściowe do kotłowni wraz zadaszeniem, wykonanie ocieplenia ścian, docieplenie cokołu, wymiana rynien i rur spustowych, dach, kominy, ogniomurek, instalacja odgromowa i kolektory solarne, ułożenie styropapy, opaska z kostki betonowej, roboty różne, instalacja centralnego ogrzewania szkoły, instalacja elektryczna i wymiana opraw oświetleniowych; SP w Żabim Rogu - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie ocieplenia ścian elewacyjnych nadziemna, docieplenie cokołu, docieplenie ściany piwnicznej głównego budynku szkoły bryła A, izolacja termiczna stropów, wymiana rynien i rur spustowych oraz obróbek blacharskich, instalacja odgromowa, roboty różne, naprawa kominów i czyszczenie połaci dachowej, oznakowanie i sprzęt dla osób niepełnosprawnych, montaż punktowej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z zasilaniem elektrycznym, wykonanie nowej instalacji c.o. z izolacją przewodów oraz wymianą grzejników, wymiana źródła ciepła na kotły na biomasę, modernizacja oświetlenia wewnętrznego poprzez wymianę opraw na energooszczędne LED z wykonaniem niezbędnego remontu instalacji elektrycznej.
2.	Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • Wniesienie wkładu pieniężnego do Szpitala Miejskiego w Morągu Sp. o. o. - termomodernizacja budynku Szpitala Miejskiego w Morągu – 400 000,00 zł (2019 r.). • Modernizacja systemu ogrzewania świetlicy w m. Maliniak – 6 000,00 zł (2019 r.). • Modernizacja systemu zaopatrzenia w ciepłą wodę użytkową w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Morągu – 74 745,93 zł (2020 r.). • Wniesienie wkładu pieniężnego do Szpitala Miejskiego w Morągu Sp. o. o. - termomodernizacja budynku Szpitala Miejskiego w Morągu – 800 000,00 zł (2020 r.). • Modernizacja systemu ogrzewania świetlicy w m. Maliniak - 18 812,50 zł (2020 r.).

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
3.	Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (np. kolektory słoneczne, pompy ciepła)	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • Instalacje solarne wykonano w ramach projektu pn. „Kompleksowa termomodernizacja budynków szkół podstawowych w Morągu, Łącznie i Żabim Rogu”. • Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 100 kW przy Pływalni „Morąska Perła” w Morągu – 497 619,00 zł. Zadanie zrealizowane w 2019 roku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. • Wykonanie oświetlenia fotowoltaicznego w miejscowości Piłąg – 10 350,00 zł (2019 r.). • Wykonanie oświetlenia fotowoltaicznego w Gulbitach – 18 599,99 zł (2019 r.). • Wykonanie oświetlenia fotowoltaicznego w Żabim Rogu – 10 450,00 zł (2019 r.).
4.	Dofinansowywanie działań z zakresu termomodernizacji, wymiany źródeł grzewczych oraz montażu instalacji OZE	Niezrealizowane	W raportowanych latach 2019-2020 Gmina Morąg nie udzielała dotacji na zadania z zakresu termomodernizacji, wymiany źródeł grzewczych oraz montażu instalacji OZE.
5.	Modernizacja, przebudowa i remonty nawierzchni dróg	Zrealizowane	<p>ROK 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa ulicy Narutowicza i Piłsudskiego w Morągu – 71 340,00 zł. • Wykonanie dróg wewnętrznych dojazdowych do działek w Kretowinach – 329 189,02 zł. • Przebudowa drogi gminnej w Jędrychówku – 122 634,95 zł. • Przebudowa drogi gminnej w Markowie – 179 742,39 zł. • Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nowy Dwór (dokumentacja)– 25 000,00 zł. • Budowa drogi gminnej od drogi powiatowej nr 1183N w Bogaczewie w kierunku zabudowy kolonijnej wsi (dokumentacja) – 5 000,00 zł. • Budowa ulic Tęczowej, Bursztynowej i Fiołkowej w Morągu – 6 178 298,62 zł. • Remonty i naprawy dróg, ulic, chodników i parkingów - 593 798 zł (wydatki bieżące). <p>ROK 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotacja dla Powiatu Ostródzkiego na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa ulicy powiatowej Nr 1178N Przemysłowa w m. Morąg” – 410 338,00 zł. • Dotacja dla Powiatu Ostródzkiego na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa ulicy powiatowej Nr 3091N Kaszubska w m. Morąg” – 49 728,00 zł. • Dotacja dla Powiatu Ostródzkiego na zadanie pn. „Remont dróg powiatowych nr 1178 i 1183 w Bogaczewie” - 182 190,00 zł. • Dotacja dla Powiatu Ostródzkiego na zadanie pn. „Remont drogi powiatowej nr 1189N w Jurkach” - 119 944,00 zł. • Budowa ulicy Narutowicza w Morągu od ul. Sikorskiego do ul. Daszyńskiego - 481 413,66 zł. • Budowa drogi gminnej od drogi powiatowej nr 1183N w Bogaczewie w kierunku zabudowy kolonijnej wsi (dokumentacja techniczna) – 30 000,00 zł. • Budowa ulicy Konwaliowej na odc. od ulicy Różanej do ulicy Bursztynowej - 398 804,35 zł. • Budowa drogi gminnej we wsi Kalnik - 1 567 068,45 zł.

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • Budowa dróg gminnych w ciągu ulicy Lema i Prusa w Morągu - 3 012 923,65 zł. • Przebudowa dróg gminnych w ciągu ulic: Daszyńskiego i Witosa w Morągu – 1 521 851,79 zł. • Budowa ulicy Narutowicza w Morągu w ciągu drogi gminnej od ulicy Piłsudskiego do ulicy Sikorskiego – 688 104,92 zł. • Utwardzenie wewnętrznej drogi gminnej do budynku Warmińska 18 – 27 400,00 zł. • Remonty i naprawy dróg, ulic, chodników i parkingów - 551 306,00 zł (wydatki bieżące).
6.	Budowa ścieżek i dróg rowerowych	Zrealizowane	W raportowanych latach 2019-2020 ścieżki rowerowe wybudowano w ramach następujących projektów: „Budowa ulicy Tęczowej, Bursztynowej i Fiołkowej w ciągach dróg gminnych w Morągu” oraz „Budowa dróg gminnych w ciągu ulicy Lema i Prusa w Morągu”.
7.	Zakup niskoemisyjnego taboru (pojazdy służbowe, pojazdy OSP)	Niezrealizowane	W raportowanych latach 2019-2020 nie kupowano pojazdów nisko/zeroemisyjnych.
8.	Budowa i remonty chodników	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja chodnika w Żabim Rogu przy drodze gminnej w kierunku Fabryki Domów – 11 500,00 zł (2019 r.). • Budowa ciągu pieszo-jezdnego od ulicy Dąbrowskiego w kierunku Osiedla Kolonia Robotnicza – 189 160,00 zł (2019 r.). • Dotacja dla Powiatu Ostródzkiego na „Remont chodnika w m. Chojnik” - 44 000,00 zł (2019 r.). • Budowa ciągu pieszo-jezdnego od ul. Dąbrowskiego w kierunku Osiedla Kolonia Robotnicza – 31 692,56 zł (2020 r.).
9.	Kontrola gospodarstw domowych w zakresie spalania odpadów	Zrealizowane	Zadania realizowane przez Straż Miejską w Morągu. Łącznie w latach 2019-2020 ujawniono 57 wykroczeń z zakresu zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych (w tym 28 wykroczeń w 2019 roku i 29 wykroczeń w 2020 roku).
10.	Informowanie społeczeństwa o szkodliwości spalania odpadów	Zrealizowane	
11.	Promocja niskoemisyjnych środków transportu (w tym transportu publicznego i rowerowego)	Zrealizowane	Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach: <ul style="list-style-type: none"> • programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, • profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, • planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje – organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych.
12.	Promocja niskoemisyjnych paliw i źródeł grzewczych oraz działań termomodernizacyjnych	Zrealizowane	

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<p>Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony jakości powietrza przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpływ działalności człowieka na atmosferę na przykładzie smogu, • rodzaje smogu oraz mechanizmy jego powstawania, • przyczyny i skutki spadku stężenia ozonu w stratosferze ziemskiej, • sposoby zapobiegania powiększaniu się „dziury ozonowej”, • źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza, • sposoby postępowania pozwalające chronić powietrze przed zanieczyszczeniami.
13.	Uwzględnianie w MPZP zapisów dotyczących stosowania ekologicznych systemów grzewczych w tym OZE	Zrealizowane	<p>W latach 2019-2020 podjęto następujące uchwały przyjmujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) na terenie Gminy Morąg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • UCHWAŁA NR IX/147/19 RADY MIEJSKIEJ W MORĄGU z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w obrębach geodezyjnych Bramka i Żabi Róg w gminie Morąg. • UCHWAŁA NR XV/252/20 RADY MIEJSKIEJ W MORĄGU z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębu geodezyjnego: Jędrychówko oraz Raj, gmina Morąg. <p>Uchwalone w latach 2019-2020 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) w zakresie zaopatrzenia w ciepło oraz stosowania odnawialnych źródeł energii zawierają m.in. następujące zapisy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zaopatrzenie w ciepło należy realizować z indywidualnych źródeł przy wykorzystaniu urządzeń, z których emisja nie przekracza norm przewidzianych przepisami odrębnymi;</i> • <i>dla istniejącej i projektowanej zabudowy dopuszcza się indywidualne rozwiązania w zakresie odnawialnych źródeł energii w postaci pomp ciepła, kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych o mocy urządzeń do 100 kW, z wykluczeniem elektrowni wiatrowych i turbin wiatrowych;</i> • <i>w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się: zaopatrzenie w ciepło projektowanej zabudowy z indywidualnych kotłowni, również ze wspomaganie energią odnawialną lub innych źródeł niskoemisyjnych;</i> • <i>ustala się konieczność dostosowania źródeł ciepła spalających paliwa stałe do wymogów aktualnych norm ochrony środowiska;</i> • <i>dopuszcza się realizację na budynkach i na terenie paneli fotowoltaicznych lub innych form energii odnawialnej.</i>
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE HAŁASEM			
14.	Modernizacja, przebudowa, utwardzanie oraz remonty nawierzchni dróg	Zrealizowane	Opisano w ramach OBSZARU INTERWENCJI „OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA” (zadanie nr 5).

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
15.	Budowa ścieżek i dróg rowerowych	Zrealizowane	Opisano w ramach OBSZARU INTERWENCJI „OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA” (zadanie nr 6).
16.	Budowa i remonty chodników	Zrealizowane	Opisano w ramach OBSZARU INTERWENCJI „OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA” (zadanie nr 8).
17.	Opracowywanie MPZP uwzględniających ochronę akustyczną terenów	Zrealizowane	Uchwalone w latach 2019-2020 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) w zakresie ochrony akustycznej ustalają m.in. zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko m.in. w zakresie emisji hałasu. MPZP nakazują również zachowanie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku określonego w przepisach odrębnych (tj. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku) na obszarach chronionych akustycznie, tj. m.in. terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, terenach rekreacyjno-wypoczynkowych oraz mieszkaniowo-usługowych.
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)			
18.	Wnikliwe prowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących nowych instalacji emitujących PEM	Zrealizowane	Zadanie realizowane na bieżąco przez Burmistrza Morąga poprzez prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla inwestycji polegających na budowie stacji bazowych telefonii komórkowej.
19.	Uwzględnianie w MPZP zapisów dot. ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Zrealizowane	Uchwalone w latach 2019-2020 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustalają zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko m.in. w zakresie promieniowania elektromagnetycznego. MPZP ustalają również m.in. strefy techniczne dla napowietrznych linii elektroenergetycznych dla których obowiązują ograniczenia w lokalizacji zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI			
20.	Modernizacja i bieżące utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Zrealizowane	W 2019 r. na melioracje wodne z budżetu gminy wydatkowano 31 411,00 zł. W 2020 r. na melioracje wodne z budżetu gminy wydatkowano 37 250,00 zł.
21.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej (sieci, ujęć, SUW)	Zrealizowane	Opisano w ramach OBSZARU INTERWENCJI „GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA” (zadanie nr 25).
22.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej (sieci, przepompowni, oczyszczalni)	Zrealizowane	Opisano w ramach OBSZARU INTERWENCJI „GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA” (zadanie nr 26).

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
23.	Kontrola przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych (wraz z częstotliwością ich opróżniania)	Zrealizowane	Zadanie realizowane przez Straż Miejską w Morągu. Łącznie w latach 2019-2020 ujawniono 236 wykroczeń z zakresu braku regularnego opróżniania zbiorników bezodpływowych (w tym 119 wykroczeń w 2019 roku i 117 wykroczeń w 2020 roku).
24.	Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu oszczędzania wody oraz prawidłowego postępowania ze ściekami	Zrealizowane	Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach: <ul style="list-style-type: none"> • programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, • profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, • planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje - organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony wód przedstawiają się następująco: <ul style="list-style-type: none"> • ograniczone zasoby wody w kraju i na świecie, • podstawowe rodzaje zanieczyszczeń wody, • sposoby ochrony wód przed zanieczyszczeniem i degradacją.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA			
25.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej (sieci, ujęć, SUW)	Zrealizowane	ROK 2019: <ul style="list-style-type: none"> • Z końcem roku 2019 została podpisana z Wykonawcą umowa na „Modernizację SUW Maliniak”. Prace rozpoczęto z początkiem roku 2020 i wykonano zbiornik wody surowej oraz zbiornik wód popłucznych, kolejnymi pracami będą roboty budowlane wewnątrz budynku SUW, budowa rurociągów, armatury, zbiorników filtrów, całej technologii i sterowania oraz sieci między obiektowych. Umowny termin zakończenia robót to 30.06.2021 r. • SUW Bożęcin - malowanie przegród budowlanych wewnątrz budynku, odnowienie powłok lakierniczych armatury wodociągowej i zbiorników filtracyjnych, • SUW Słonecznik - malowanie przegród budowlanych wewnątrz budynku, odnowienie powłok lakierniczych armatury wodociągowej i zbiorników filtracyjnych.
26.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej (sieci, przepompowni, oczyszczalni)	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie wodociągu oraz kanalizacji w m. Żabi Róg do dz. nr 317/1; 317/2: przyłącze wodociągowe, dł. kanalizacji sanitarnej Ø160 – 60 mb. • Wykonanie wodociągu oraz kanalizacji w m. Gulbity do kompleksu dz. nr 94/1-11: długość wodociągu Ø 90 – 226 mb, dł. kanalizacji sanitarnej Ø 63 – 236 mb. • Wykonanie wodociągu w m. Żółta Kolonia do dz. nr 293/1: dł. wodociągu Ø 90 – 125 mb. • Wykonanie wodociągu w m. Nowy Dwór do kompleksu dz. nr 148/7-12: długość wodociągu Ø 90 – 96 mb. • Wykonanie wodociągu w m. Słonecznik do dz. nr 369/1: dł. wodociągu Ø 110 – 172 mb. • Wykonanie wodociągu w m. Kalnik Kolonia do dz. nr 450: dł. wodociągu Ø 110 – 522 mb.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie wodociągu w m. Bogaczewo do dz. nr 122/7: dł. wodociągu Ø 90 – 70 mb. • Wykonanie kanalizacji w m. Bogaczewo do kompleksu dz. nr 209/1; 209/2; 210; 211: długość kanalizacji sanitarnej Ø 160 – 120 mb. • Rozbudowa wodociągu oraz kanalizacji z przyłączeniem istniejących zabudowań w m. Maliniak w kierunku Gulbit: dł. wodociągu Ø 160, 110 – 605 mb, dł. kanalizacji sanitarnej Ø 200; 90; 63 – 734 mb. • Wykonanie wodociągu oraz kanalizacji w m. Bogaczewo do kompleksu dz. nr 21/58-87 i 7/19-35 I Etap: dł. wodociągu Ø 110; 90; 63 – 832 mb, dł. kanalizacji sanitarnej Ø 160 – 160 mb. • Wykonanie kolektora kanalizacji deszczowej z przejściem przez drogę wojewódzką, wyposażonego w separator z odprowadzeniem wód do rzeki Drela z osiedla „Wróblewskiego” - dł. kanalizacji deszczowej Ø 600 – 864 mb. • Łączna długość wybudowanych sieci w roku 2019: wodociągowa – 2 648 mb, kanalizacja sanitarzna – 1 310 mb, kanalizacja deszczowa - 864 mb. <p>ROK 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z końcem roku 2019 została podpisana z Wykonawcą umowa na „Modernizację SUW Maliniak”. Prace rozpoczęto z początkiem roku 2020 i wykonano: zbiornik wody surowej oraz zbiornik wód popłucznych, prace budowlane związane z remontem budynku stacji uzdatniania wody, sieci między obiektowe, prace związane z zagospodarowaniem terenu, instalacje wewnętrzne wraz z montażem zbiorników filtracyjnych, kolejnymi pracami będą budowa: rurociągów technologicznych wewnętrznych, armatury, całej technologii i sterowania oraz uruchomienie stacji uzdatniania do badań i pracy. Umowny termin zakończenia robót to 30.06.2021 r. Wartość wykonanych robót w 2020 r.: 4 526 007,04 zł. • Na oczyszczalni ścieków w Jędrzychówku dokonano wymiany uszkodzonej, pochodzącej z 1999 r., automatycznej kraty schodkowej w budynku krat oraz zamontowano dwie strumienice napowietrzające w komorach osadu czynnego. Wartość wykonanych robót wyniosła 198 118,34 zł. • Przeprowadzono modernizację automatyki sterowania pracą pomp w głównej przepompowni ścieków przy ul. Weneckiej w Morągu. Wartość wykonanych robót wyniosła 95 694,42 zł. • Wymiana sieci wodociągowej i przyłączy oraz przebudowa, wymiana węzłów wodociągowych w ulicy Przemysłowej w Morągu: dł. wodociągu Ø 160 – 540 mb - 176 258,60 zł. • Wymiana przyłączy wodociągowych - 14 szt. - 109 197,69 zł. • Wymiana węzła wodociągowego przy ulicy Weneckiej 1 – 5 516,72 zł. • Wymiana przyłączy wodociągowych oraz przebudowa, modernizacja, wymiana węzłów, przedłużenie sieci wodociągowej w ulicy Witosa i Daszyńskiego w Morągu: wymienione przyłącza wodociągowe – 25 szt. – 86 429,30 zł.

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa sieci wodociągowej i przyłączy przy budowie drogi gminnej w m. Kalnik. Wartość wykonanych robót - 20 122,22 zł. • Wymiana sieci i przyłączy wodociągowych w m. Złotna nr 3;9;11;15 o łącznej długości 170 mb. Wartość wykonanych robót – 20 150,20 zł. • Wykonanie nowego przyłącza wodociągowego wraz z węzłem rozdzielczym i komorą pomiarową do MPEC Sp. z o.o. w Morągu umożliwiające dwustronne niezależne zasilanie z SUW Maliniak lub z SUW Morąg w przypadku wystąpienia awarii. • Wymiana sieci wodociągowej i przyłączy oraz przebudowa, wymiana węzłów wodociągowych w ulicy Przemysłowej w Morągu – 26 016,26 zł. • Naprawa węzłów sieci wodociągowej oraz wymiana zasuw na przyłączach wodociągowych w ulicy 3 Maja – 3 796,65 zł. • Wykonanie remontów i przebudowy kolektorów i studni kanalizacji sanitarnej w ul. Przemysłowej, Kaszubskiej i 11 Listopada w Morągu – 59 198,46 zł. • Wykonanie wodociągu m. Jurki na dz. nr 316: przyłącze wodociągowe, długość wodociągu Ø 110 – 620 mb – 33 915,57 zł. • Rozbudowa wodociągu oraz kanalizacji sanitarnej w m. Niebrzydowo – 31 977,42 zł - długość wodociągu Ø 110 – 280 mb, dł. kanalizacji sanitarnej Ø 200; 90 – 380 mb. • Wykonanie wodociągu w m. Bogaczewo były „ELZAM”: wartość zadania 51 904,85 zł, długość wodociągu Ø 110 – 400 mb. • Wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w m. Bogaczewo na kompleksie działek 2/... i 7/...: wartość wykonanych robót 17 394,40 zł, dł. wodociągu Ø 110 – 110 mb, długość kanalizacji sanitarnej tłocznej Ø 90 – 110 mb. • Wykonanie sieci sanitarnej w ul. Krokusowej – 25 244,05 zł. • Wykonanie przyłączy kanalizacji sanitarnej w m. Łącznie w ilości 7 szt. – 15 567,09 zł. • Rozpoczęcie inwestycji polegającej na przykryciu otwartego rowu przy ul. Targowej w Morągu odprowadzającego wody opadowe.
27.	Kontrola przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych (wraz z częstotliwością opróżniania)	Zrealizowane	Zadanie realizowane przez Straż Miejską w Morągu. Łącznie w latach 2019-2020 ujawniono 236 wykroczeń z zakresu braku regularnego opróżniania zbiorników bezodpływowych (w tym 119 wykroczeń w 2019 roku i 117 wykroczeń w 2020 roku).
28.	Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych z zakresu oszczędzania wody oraz prawidłowego postępowania ze ściekami	Zrealizowane	<p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, • profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska,

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<ul style="list-style-type: none"> planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje – organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony wód przedstawiają się następująco: <ul style="list-style-type: none"> ograniczone zasoby wody w kraju i na świecie, podstawowe rodzaje zanieczyszczeń wody, sposoby ochrony wód przed zanieczyszczeniem i degradacją.
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE			
29.	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego	Zrealizowane	Uchwalone w latach 2019-2020 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) w zakresie ochrony udokumentowanych złóż kopalin i działalności górniczej zawierają m.in. następujące zapisy: <ul style="list-style-type: none"> ustala się eksploatację złoża kruszywa naturalnego z obszaru 1 PG, 2 PG, przy zachowaniu przepisów, Polskich Norm i ustaleń uchwały; eksploatację należy prowadzić przy zachowaniu warunków bezpieczeństwa, szczególnie odnosi się to do zboczy wyrobiska, które należy formować przy uwzględnieniu kąta stoku naturalnego; działalność związana z eksploatacją złoża powinna być w zasadzie prowadzona w taki sposób, aby nie powodować szkód i uciążliwości na terenach sąsiednich nieruchomości. Odpowiedzialność za ewentualne szkody związane z tą działalnością regulują przepisy prawa geologicznego i górniczego oraz Kodeksu Cywilnego; ustala się, że zdejmowany sukcesywnie nadkład należy magazynować na tymczasowych zwałowiskach, zlokalizowanych na obszarze górniczym 1 PG, 2 PG oraz w filarach ochronnych od dróg i innych granic nieruchomości; podczas wydobywania i rekultywacji, w odniesieniu do przemieszczanych mas ziemnych, będzie prowadzona gospodarka bezodpadowa; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w kierunku rolno-leśnym; w celu ochrony zasobów wód gruntowych, eksploatacja będzie się odbywała przy zachowaniu naturalnego poziomu wody gruntowej; zakazuje się sztucznie obniżać lustro wody gruntowej w celu wydobywania kruszywa; eksploatacja odkrywkowa złoża powinna się odbywać zgodnie z przepisami prawa geologicznego – także w zakresie ustalenia granic i sposobów zagospodarowania terenów i obiektów podlegających ochronie.
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY			
30.	Rekultywacja składowiska odpadów w m. Zbożne	W trakcie realizacji	<ul style="list-style-type: none"> Wykaz prac zrealizowanych w latach 2019 - 2020: kształtowanie skarpi i korony składowiska, w tym profilowanie i nadanie odpowiednich spadków oraz ułożenie warstwy wyrównawczej składającej się z odpadów wymienionych w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<p>Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie składowisk odpadów, ułożenie warstwy uszczelniającej o miąższości 0,3 m z gruntu słabo przepuszczalnego lub odpadów zwięzłej ziemi (gliny lub iłu), ułożenie części warstwy biologicznej (okrywy rekultywacyjnej) o miąższości 1,7 m. Poniesione koszty: 19 856,60 zł w 2019 r. i 47 957,00 zł w 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecny etap rekultywacji: wykonanie systemu odwodnienia składowiska poprzez zagłębienie w masie odpadów dwóch studni z kręgów perforowanych, wykonywanie warstwy biologicznej z wierzchowiną składowiska. • Przewidywany termin zakończenia rekultywacji – IV kwartał 2023 rok. • Harmonogram realizacyjny zadania: 1) kształtowanie skarp i korony składowiska w tym profilowanie i nadanie odpowiednich spadków – lata 2010 – 2021; 2) wykonanie warstwy wyrównawczej – lata 2019 – 2021; 3) wykonanie warstwy uszczelniającej – lata 2019- 2022; 4) ułożenie warstwy biologicznej – lata 2020 – 2022; 5) zabudowa biologiczna terenu: 2023 r.
31.	Ograniczanie przeznaczania gleb rolniczych o wysokich klasach bonitacyjnych na cele nierolnicze	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona gruntów rolnych polega m.in. na ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze. Wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej to rozpoczęcie innego niż rolnicze użytkowanie gruntów. Decyzji zezwalającej na wyłączenie z produkcji rolniczej wymagają: użytki rolne wytworzone z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego zaliczone do klas I, II, III, IIIa, IIIb oraz użytki rolne klas IV, IVa, IVb, V i VI wytworzone z gleb pochodzenia organicznego. Starosta wydaje decyzję zezwalającą na wyłączenie z produkcji rolniczej gruntów rolnych po spełnieniu warunku przeznaczenia przedmiotowej działki na cele inne niż rolnicze, wynikające z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub z decyzji o warunkach zabudowy. • W uchwalonych w latach 2019-2020 miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (MPZP) nie zmieniano przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. • Zgodnie z informacją przekazaną przez Starostwo Powiatowe w Ostródzie w latach 2019-2020, na podstawie decyzji wydanych przez Starostę, z użytkowania rolniczego na terenie Gminy Morąg wyłączono 2,08 ha gruntów (głównie z przeznaczeniem pod tereny mieszkaniowe).
32.	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów oraz utrzymanie czystości i porządku na terenach publicznych	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • W ramach umów z Przedsiębiorstwem Oczyszczania Sp. z o.o. w Morągu w latach 2019-2020 realizowane były prace polegające na: sprzątaniu i utrzymaniu zimowym dróg gminnych i chodników w ciągach dróg, parkingów i placów gminnych, sprzątaniu i wykaszaniu terenów gminnych, opróżnianiu koszy ulicznych, utrzymaniu czystości na kładce dla pieszych nad torami, utrzymaniu czystości na ścieżce dydaktycznej wokół Rozlewiska Morąskiego, czyszczeniu i malowaniu słupów ogłoszeniowych, utrzymaniu czystości, zieleni, ciągów komunikacji pieszej i kołowej oraz pomostów głównych i plaż przy pomostach na Półwyspie Kretowiny oraz w miejscowości Bogaczewo (teren byłego ośrodka „Elzam”).

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<p>ROK 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi oczyszczania miasta i terenu gminy - 411 624 zł, • opłata za wywóz nieczystości - 21 476 zł, • koszenie, sprzątanie terenów gminnych (sołectwa) - 30 032 zł. <p>ROK 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi oczyszczania miasta i terenu gminy - 354 066 zł, • koszenie, sprzątanie terenów gminnych (sołectwa) - 33 815 zł, • likwidacja „dzikich wysypisk” w Kretowinach - 12 000 zł, • usunięcie odpadów medycznych z działki w Kretowinach - 1 026 zł.
33.	Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w dokumentach planistycznych	-	W granicach uchwalonych w latach 2019-2020 miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego nie było potrzeb określania granic i sposobów zagospodarowania obszarów osuwania się mas ziemnych (w graniach planów nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych).
34.	Uwzględnianie ochrony gleb w MPZP	Zrealizowane	Uchwalone w latach 2019-2020 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) ustalają m.in. zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko m.in. w zakresie zanieczyszczenia gleby. MPZP dla poszczególnych kategorii terenów ustalają również indywidualnie określone odpowiednie wskaźniki powierzchni zabudowy działki oraz powierzchni biologicznie czynnej, a także obowiązek prowadzenia rekultywacji terenów zdegradowanych.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW			
35.	Zwiększanie osiąganych poziomów recyklingu odpadów papieru, tworzyw sztucznych, szkła, metalu	Zrealizowane	<p>ROK 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości odpowiada gmina. W Gminie Morąg zadania te przejął Związek Gmin Regionu Ostródzko-Ławskiego „Czyste Środowisko” w skład, którego wchodzi 19 gmin, w tym Gmina Morąg. Związek Gmin Regionu Ostródzko-Ławskiego „Czyste Środowisko” posiada nowoczesny Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Rudnie. • Związek Gmin Regionu Ostródzko-Ławskiego „Czyste Środowisko” w drodze postępowania przetargowego wyłonił firmę świadcząca usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych od nieruchomości zamieszkałych, nieruchomości niezamieszkałych tzn. zakładów i przedsiębiorstw, sklepów i obiektów użyteczności publicznej oraz nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe oraz innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku. W Gminie Morąg jest to Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. • Właściciele nieruchomości osobiście deklarują liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość. Wszyscy mają obowiązek wyposażyć je w odpowiednie pojemniki.
36.	Zwiększanie osiąganych poziomów recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Zrealizowane	
37.	Osiągnięcie korzystniejszych poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	Zrealizowane	

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<p>W przypadku nieruchomości niezamieszkałych należało złożyć deklarację o ilości i pojemności pojemników do odbioru z danej nieruchomości. Roczna ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi natomiast obowiązuje od jednego domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W 2019 r. z terenu Gminy Morąg odebrano 6 752,060 Mg odpadów komunalnych, w tym 6 322,160 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co stanowi 93,6 %. • Osiągnięty w 2019 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 40,24 %. • Osiągnięty w 2019 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 99,37 %. • Osiągnięty w 2019 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 30,34 %. <p>ROK 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 czerwca 2020 r. na terenie Związku Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko” weszły w życie nowe przepisy zobowiązujące wszystkich właścicieli nieruchomości do segregacji odpadów komunalnych. • Związek w drodze postępowania przetargowego wyłonił firmy świadczące usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych od nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe oraz innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywanych jedynie przez część roku. Od 01.06. 2020 r. na terenie miasta Morąg odpady odbierane były przez firmę Remondis Olsztyn, natomiast na części wiejskiej Gminy Morąg oraz z nieruchomości letniskowych - odpady odbierane były przez Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Morągu. • Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, których powyższy system nie objął zobowiązani byli do zawarcia umowy na odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości z przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, wpisanym do rejestru działalności regulowanej na terenie gminy. • Zarówno właściciele nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych zostali zobowiązani do segregowania odpadów na 5 frakcji: papier - opakowania z papieru, tektury, odpady opakowaniowe z papieru i tektury, metale i tworzywa sztuczne - tworzywa sztuczne i opakowania z tworzyw sztucznych, metale i opakowania z metali, opakowania wielomateriałowe, szkło - odpady opakowaniowe ze szkła, bioodpady - odpady ulegające biodegradacji, odpady zmieszane - pozostałe odpady, nie wymienione wyżej.

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • W 2020 r. z terenu Gminy Morąg odebrano 6 504,900 Mg odpadów komunalnych, w tym 5 039,800 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co stanowi 77,5 %. • Osiągnięty w 2020 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 21,75 %. • Osiągnięty w 2020 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 87,78 %. • Osiągnięty w 2020 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 38,14 %.
38.	Utworzenie i prowadzenie PSZOK na terenie gminy	Niezrealizowane	W chwili sporządzania niniejszego raportu Związek „Czyste Środowisko” nie planuje budowy PSZOK na terenie Gminy Morąg. Rozważana jest propozycja uwzględnienia zapisów w nowym przetargu na odbiór odpadów z gmin, dotyczących utworzenia tzw. PSZOK-ów MOBILNYCH, które miałyby obsługiwać wyłonieni w przetargu operatorzy.
39.	Systematyczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • Działania z zakresu usuwania azbestu realizowane były w 2019 roku – zebrano 38 ton odpadu. Gmina aktywnie korzysta z dotacji na ten cel z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Do końca 2019 r. gminie udało się skutecznie usunąć wraz z mieszkańcami ponad 630 ton wyrobów zawierających azbest. Koszt realizacji zadania w 2019 r. wyniósł 17 061,00 zł. • Działania z zakresu usuwania azbestu nie były realizowane w 2020 roku, ponieważ WFOŚiGW w Olsztynie nie udzielał dotacji na ten cel. • W 2020 r. zaktualizowano program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy. Na zadanie wydatkowano 5 500,00 zł.
40.	Prowadzenie monitoringu składowiska odpadów	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • Zadanie realizowane na bieżąco przez Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Morągu. • Podstawą prowadzenia monitoringu składowiska jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30.04.2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. 2013, poz. 523) zmienione Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19.03.2021 r. (Dz. U. 2021, poz. 673). • W system sieci monitoringowej na składowisku odpadów w m. Zbożne koło Morąga wchodzi następujące punkty obserwacyjne: 3 piezometry monitorujące jakość wód podziemnych (P1, P2 oraz P4); 2 punkty obserwacyjne wód powierzchniowych (rów powyżej składowiska W-1 oraz rów poniżej składowiska W-2); 4 studzienki odgazowujące (S1, S2, S3 i S4); 1 punkt poboru ścieku opadowego (P3).
41.	Kontrola prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	Zrealizowane	Czynności kontrolne przeprowadzone przez Związek Gmin Regionu Ostródzko – Iławskiego „Czyste Środowisko” wobec nieruchomości zamieszkałych, letniskowych i działalności gospodarczych w Gminie Morąg w latach 2019-2020 z uwzględnieniem weryfikacji:

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola obowiązku złożenia deklaracji i prawidłowej segregacji odpadów – około 1 000 nieruchomości - W przypadku stwierdzenia braku deklaracji zalecano jej złożenie, co z reguły następowało w dniu prowadzonych czynności. W przypadkach zaś, gdy stwierdzono rażące naruszenie zasad prawidłowej segregacji odpadów przyjmowano pokontrolnie deklaracje zamieniające sposób gromadzenia odpadów w sposób nieselektywny i nakładano tym samym zwiększoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przy czym Związek nie prowadzi szczegółowego rejestru takich spraw, ponieważ w analizowanym okresie segregacja odpadów komunalnych była dobrowolna (do maja 2020 r.) a przypadki zamierzonego braku segregacji miały charakter incydentalny. • Kontrola zgodności deklaracji ze stanem faktycznym, w tym prawidłowej ilości osób w zgłoszonej deklaracji (weryfikacji podlegała cała gmina) - W przypadkach stwierdzenia znaczącej różnicy ilości osób zameldowanych, a wskazanych w deklaracji kontrolowani otrzymywali wezwania do złożenia wyjaśnień (516 prowadzonych spraw). • Kontrola działalności gospodarczych w zakresie zawarcia umowy na odbiór odpadów komunalnych po wyłączeniu ich z gminnego systemu - 633 przeprowadzone kontrole.
42.	Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnych zachęcających do segregowania odpadów	Zrealizowane	<p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, • profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, • planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje – organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. <p>Szczególny nacisk w zakresie edukacji ekologicznej dot. gospodarki odpadami kładzie się na kształtowanie umiejętności segregowania i wtórnego (ponownego) wykorzystania odpadów.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE			
43.	Ustanawianie nowych form ochrony przyrody	Zrealizowane	<p>Rada Miejska w Morągu uchwałą nr VIII/143/19 z dnia 28 czerwca 2019 r. ustanowiła Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Jezioro Skiertąg” o powierzchni 89,48 ha położony na działce nr ew. 231/1, obręb 1 Morąg. Celem ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Jezioro Skiertąg” jest ochrona obszaru o dużych walorach przyrodniczych związanych z występowaniem siedlisk ptaków wodno-błotnych, płazów, gadów oraz ssaków i cennych walorach krajobrazowych. Ustanowiona forma ochrony przyrody ma zapewnić osiągnięcie celu środowiskowego dla jednolitej części wód PLLW200097 - Jezioro Skiertąg, jakim jest przynajmniej dobry stan ekologiczny. Nadzór nad Zespołem Przyrodniczo-Krajobrazowym „Jezioro Skiertąg” sprawuje Burmistrz Morąga. W stosunku do ustanowionego zespołu przyrodniczo krajobrazowego „Jezioro Skiertąg” wprowadzono następujące zakazy:</p>

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru; • wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztermowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych; • uszkodzenia i zanieczyszczania gleby; • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej; • wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych; • zmiany sposobu użytkowania ziemi; • wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; • umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; • umieszczania tablic reklamowych.
44.	Bieżąca pielęgnacja i utrzymanie istniejących form ochrony przyrody oraz miejsc cennych przyrodniczo (użytków ekologicznych, pomników przyrody)	Zrealizowane	<p>Projekt pn. „Ochrona bioróżnorodności jeziora Skiertąg poprzez bioremediację mikrobiologiczną” zrealizowano w latach 2019-2021. Zadanie dofinansowane ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w kwocie 1,633 mln zł (łącznie wartość projektu wyniosła 1,926 mln zł). Jezioro Skiertąg odznacza się IV kategorią jakości wody. Proces rekultywacji jeziora polegał na działaniach w zakresie remediacji mikrobiologicznej. Zastosowano preparat Eco-Tabs w postaci tabletek działający na dnie jeziora oraz proszek Eco-Shock rozpuszczany w toni wodnej, wyprodukowany w USA. Preparaty aplikowano co tydzień w okresach letnich w podziale na II etapy – etap I obejmował północną część jeziora o pow. 20 ha, natomiast etap II obejmował południową część jeziora o pow. 60 ha. Łącznie zastosowano 10 900 szt. tabletek oraz 8 700 dawek proszku. Zastosowana metoda jest sprawdzona, bezinwazyjna i bezpieczna dla środowiska, a zastosowane szczepy bakterii wodnych i glebowych mają ogromny potencjał biochemiczny dla rekultywowanego jeziora.</p>
45.	Tworzenie oraz bieżące utrzymanie terenów zieleni urządzonej (skwerów, parków, zieleńców)	Zrealizowane	<p>W ramach umowy z Zakładem Usługowo-Handlowym „CIS” w Morągu realizowane były prace polegające na utrzymaniu i konserwacji terenów zieleni miejskiej w Morągu m.in. koszenia trawników, przycinki krzewów i żywopłotów, posadzenie i pielęgnacja kwiatów jednorocznych, pielęgnacja skupin, bylin wraz z wrzosami oraz różanek, pielęgnacja młodych drzewek oraz oczyszczanie terenów zieleni z zanieczyszczeń. Tereny objęte utrzymaniem to przede wszystkim: Park Miejski w Morągu, Pergola przy ul. Mickiewicza, zieleniec przy ul. Kajki, zieleniec wokół Pałacu Dohnów, tor łyżworolkowy na Kolonii Warszawskiej oraz wiele pomniejszych terenów służących rekreacji i wypoczynkowi.</p>

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<p>ROK 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usługi w zakresie utrzymania zieleni - 318 605,00 zł. • Zakup sadzonek, roślin ozdobnych, art. do nasadzeń - 5 172,00 zł. • Utrzymanie Parku przy Pływalni - 41 549,00 zł. • „Zagospodarowanie brzegu jeziora Skiertąg w Morągu poprzez budowę ogólnodostępnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej” – 1 262 245,52 zł. Zadanie finansowane ze środków RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Zadanie obejmowało m.in.: budowę drogi dojazdowej z kostki betonowej (wraz z chodnikiem), budowę parkingu z płyt ażurowych, budowę ciągu pieszo-rowerowego do plaży gminnej (nawierzchnia z kostki betonowej), wykonanie drogi żwirowej, bagrowanie dna jeziora, budowę pomostu rekreacyjnego (drewnianego na palach), wykonanie kładki drewnianej dla pieszych, wykonanie placu zabaw, wykonanie boiska do siatkówki plażowej, wykonanie monitoringu, dostawa i montaż ławek wraz z koszami na śmieci, dostawa i montaż toalet, dostawa i montaż stojaków na rowery, dostawa i montaż latarni oświetleniowych drogi dojazdowej, parkingu oraz ścieżki rowerowej. • „Rozwój terenów zielonych w Morągu poprzez utworzenie przestrzeni parkowej uwzględniającej kwestie klimatyczne i przyrodnicze” – 3 028 000,00 zł. Zadanie finansowane ze środków RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Przedmiotem zadania była realizacja robót polegających na zagospodarowaniu terenów zielonych od ul. Sienkiewicza do Pływalni w Morągu, na działkach nr 577/24, 577/5, obręb 0003 Morąg. Projekt obejmował m.in. wykonanie niwelacji terenu i wycinki wybranych drzew, wykopanie i regulację oczek wodnych, regulację cieków wodnych, zabezpieczenie skarp, budowę alejek pieszych, toru rolkowego i ciągu pieszo-rowerowego, budowę schodów terenowych, budowę tarasu naziemnego o nawierzchni z desek kompozytowych, budowę boiska do siatkówki plażowej o nawierzchni z piasku kwarcowego, budowę kortu tenisowego o nawierzchni z trawy syntetycznej, budowę placu zabaw o nawierzchni poliuretanowej i piaszczystej, budowę skateparku o nawierzchni betonowej, wykonanie nowych nasadzeń, instalację oświetlenia ogólnego, oświetlenia kortu tenisowego, skateparku, boiska do siatkówki i podestu, instalację monitoringu i hotspot-u. <p>ROK 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usługi w zakresie utrzymania zieleni - 348 560,00 zł. • Zakup roślin ozdobnych, podłoża do nasadzeń - 3 146,00 zł. • Utrzymanie Parku przy Pływalni - 51 981,00 zł. • Nowa przestrzeń rekreacyjna w Jurkach -zagospodarowanie stawu - 37 982,30 zł. • Zagospodarowanie nieużytkowanego terenu wokół stawu w Markowie - 37 436,93 zł.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
46.	Wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wycinki drzew	Zrealizowane	<p>ROK 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpatrzone zgłoszenia dotyczące zamierzonego usunięcia drzew – 154 zgłoszeń. • Wydane decyzje administracyjne w sprawach dotyczących wydania zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów – 71 decyzji. <p>ROK 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpatrzone zgłoszenia dotyczące zamierzonego usunięcia drzew – 146 zgłoszeń. • Wydane decyzje administracyjne w sprawach dotyczących wydania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów – 66 decyzji.
47.	Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa	Zrealizowane	<p>Edukacja ekologiczna prowadzona jest każdego roku przez placówki oświatowe. Prowadzone są liczne konkursy, zajęcia, akcje czy wycieczki edukacyjne. Problematyka ochrony środowiska w szkołach ma swoje odbicie we wszystkich obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • programie wychowawczym - w każdej klasie i w każdym roku szkolnym, • profilaktycznym - jako troska i zapobieganie degradacji zasobów środowiska, • planie pracy szkoły - jako systematyczne i cykliczne akcje – organizacja i uczestnictwo w tematycznych konkursach oraz realizowanych projektach edukacyjnych. <p>Przykłady treści nauczania z zakresu ochrony i promocji zasobów przyrodniczych przedstawiają się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpływ działalności człowieka na warunki życia i degradację środowiska przyrodniczego, • podstawowe funkcje i zagrożenia lasów, • podstawowe regulacje prawne związane z organizacją ochrony przyrody (omówienie poszczególnych form ochrony przyrody).
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI			
48.	Dofinansowanie działalności OSP	Zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> • W 2019 roku na sfinansowanie funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej Gmina Morąg przeznaczyła 445 776 zł. Podjęto również działania w celu pozyskania dofinansowania na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z funkcją ratownictwa technicznego typ GBART – 3/16 na podwoziu uterenowionym VOLVO dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Słoneczniku. Wartość zakupu pojazdu wyniosła 813 276,00 zł. Pozyskano również środki na zakup sprzętu pożarniczego i prace remontowe w remizie OSP w Kalniku. W 2019 roku pozyskano następujące środki finansowe: 310 000 zł dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie na zakup samochodu pożarniczego; 100 000 zł dofinansowanie z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej na zakup samochodu pożarniczego; 50 000 zł dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie na zakup samochodu pożarniczego; 10 323 zł dofinansowanie z MSWiA dla jednostek OSP na zakup sprzętu pożarniczego; 16 380 zł dofinansowanie z MSWiA dla OSP w Kalniku na prace remontowe w remizie

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Opis realizacja zadania
			<ul style="list-style-type: none"> W 2020 roku na sfinansowanie funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej Gmina Morąg przeznaczyła 366 952 zł. Podjęto również działania w celu pozyskania dofinansowania na zakup zestawu hydraulicznego do ratownictwa technicznego dla jednostki OSP w Rusi. Wartość zakupionego zestawu wynosi 34 900 zł. Pozyskano również środki finansowe na wyposażenie jednostek OSP w Chojniku, Kalniku, Królewie, Nowym Dworze, Słoneczniku i Żabim Rogu W 2020 roku pozyskano następujące środki finansowe: 16 580 zł dofinansowanie z MSWiA dla OSP w Kalniku, Żabim Rogu i Słoneczniku; 36 460 zł – dofinansowanie z MSWiA dla OSP w Chojniku, Kalniku, Królewie, Nowym Dworze, Rusi, Słoneczniku i Żabim Rogu na zakup sprzętu pożarniczego. Ze środków własnych Gminy Morąg zakupiono dla 12 jednostek OSP między innymi 12 kpl. ubrań specjalnych niepalnych, 36 par niepalnych rękawic specjalnych, 28 szt. niepalnych kominiarek, 25 par butów specjalnych skórzanych oraz 4 pary gumowych butów specjalnych. Wartość zakupu wymienionego sprzętu wyniosła 51 400 zł.

Źródło: opracowanie na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

**Tabela 2. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2019-2020 –
ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ INNE PODMIOTY (MONITOROWANE PRZEZ GMINĘ)**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA			
1.	Termomodernizacja budynków (mieszkalnych, użyteczności publicznej)	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: WFOŚiGW w Olsztynie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w latach 2019-2020 podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru Gminy Morąg 55 umów w ramach programu „Czyste Powietrze” na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych na łączną kwotę dotacji 669 801,82 zł. Efekty rzeczowe dla umów podpisanych w latach 2019-2020 obejmują m.in. montaż 55 szt. nowych niskoemisyjnych urządzeń grzewczych. Natomiast powierzchnia budynków mieszkalnych jednorodzinnych objętych programem wynosi 9 072 m². <p><u>Podmiot realizujący: NFOŚiGW w Warszawie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> W latach 2019-2020 (I oraz II nabór) w ramach Programu Priorytetowego „Mój Prąd” NFOŚiGW w Warszawie udzielił pomocy finansowej (dotacji) w łącznej wysokości 505 000 zł beneficjentom z obszaru Gminy Morąg na realizację zadań z zakresu budowy przydomowych (prosumenckich) instalacji fotowoltaicznych. Wsparcia udzielono łącznie dla 101 mikroinstalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 613,595 kW. Całkowity koszt realizacji przydomowych instalacji fotowoltaicznych w ramach programu „Mój Prąd” na terenie gminy wyniósł 2 565 069,73 zł (II i III nabór). <p><u>PROJEKTY FINANSOWANE Z REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020 NA TERENIE GMINY MORĄG:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Projekt pn. „Wdrożenie instalacji OZE w Przedsiębiorstwie Wielobranżowym „Alicja” Władysław Kulesza” (m. Bramka) - budowa 2 elektrowni PV wolnostojących o mocy 99,90 kW: <ul style="list-style-type: none"> wartość projektu: 0,481 mln zł; kwota dofinansowania UE: 0,332 mln zł. Projekt pn. „Inwestycje w OZE w hotelu „Irena” (u. Wróblewskiego 4, Morąg) – budowa instalacji PV o mocy 20 kW oraz montaż 2 pomp ciepła: <ul style="list-style-type: none"> wartość projektu: 0,433 mln zł; kwota dofinansowania UE: 0,300 mln zł. Projekt pn. „Instalacja zagrodowej kompaktowej kontenerowej elektrowni na biogaz o mocy do 40 kW, zintegrowanej technologicznie i funkcjonalnie z obiektem obory krów mlecznych w gospodarstwie Gospodarstwa Rolnego Bartęzek Sp. z o.o.”: <ul style="list-style-type: none"> wartość projektu: 1,603 mln zł; kwota dofinansowania UE: 1,007 mln zł.
2.	Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi	Zrealizowane	
3.	Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (np. kolektory słoneczne, pompy ciepła)	Zrealizowane	

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • Projekt pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznej i pomp ciepła w ośrodku turystycznym” – montaż pomp ciepła oraz instalacji PV o mocy 40 kW (m. Bogaczewo): <ul style="list-style-type: none"> • wartość projektu: 1,565 mln zł; • kwota dofinansowania UE: 0,779 mln zł. • Projekt pn. „Zwiększenie efektywności energetycznej budynku w Morągu przez firmę TERMO-TECH wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii” - kompleksowa termomodernizacja budynku wraz z wymianą źródła ciepła na pompę ciepła typu powietrze-woda i kotłem na biomasę oraz wdrożeniem instalacji fotowoltaicznej do produkcji energii elektrycznej w miejscowości Morąg przy ulicy Przemysłowej 9: <ul style="list-style-type: none"> • wartość projektu: 1,157 mln zł; • kwota dofinansowania UE: 0,799 mln zł. • Projekt pn. „Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej budynku w Morągu przez firmę ABL Sp. z o.o.” - termomodernizacja obiektu wraz z zastosowaniem wysokosprawnej rekuperacji z wymianą dolnego źródła ciepła na kaskadę powietrznych pomp ciepła i wdrożeniem instalacji fotowoltaicznej do produkcji energii elektrycznej: <ul style="list-style-type: none"> • wartość projektu: 0,833 mln zł; • kwota dofinansowania UE: 0,576 mln zł. • Projekt pn. „Termomodernizacja pałacu Dohnów – siedziby Muzeum im. J.G. Herdera w Morągu”: <ul style="list-style-type: none"> • wartość projektu: 10,823 mln zł; • kwota dofinansowania UE: 2,968 mln zł. • Projekt pn. „Termomodernizacja budynków Szpitala Miejskiego w Morągu Spółka z o.o.” - kompleksowe prace termomodernizacyjne z zastosowaniem rozwiązań opartych na OZE: <ul style="list-style-type: none"> • wartość projektu: 11,579 mln zł; • kwota dofinansowania UE: 7,042 mln zł. • Projekt pn. „Termomodernizacja budynku wielorodzinnego w Morągu, ul Przemysłowa 7” - kompleksowe prace termomodernizacyjne z zastosowaniem rozwiązań opartych na OZE: <ul style="list-style-type: none"> • wartość projektu: 0,472 mln zł; • kwota dofinansowania UE: 0,124 mln zł.
4.	Rozwój i modernizacja sieci gazowniczej (podłączanie nowych odbiorców)	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Olsztynie</u> ROK 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanej sieci gazowej na terenie gminy – 84 m, • długość wybudowanych przyłączy gazowych na terenie gminy – 43 m, • liczba wybudowanych przyłączy gazowych na terenie gminy – 5 szt.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania																									
			<p>ROK 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • długość wybudowanej sieci gazowej na terenie gminy – 421 m, • długość wybudowanych przyłączy gazowych na terenie gminy – 205 m, • liczba wybudowanych przyłączy gazowych na terenie gminy – 11 szt. <p>Infrastruktura gazowa na terenie Gminy Morąg jest w dobrym stanie technicznym i pokrywa zgłaszane zapotrzebowanie na paliwo gazowe. Zgodnie ze zgłaszanym zainteresowaniem wykorzystania gazu ziemnego następuje stopniowo dalsza rozbudowa sieci gazowej biorąc pod uwagę techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci gazowej. W przypadku wzrostu zapotrzebowania na paliwo gazowe dla Gminy Morąg dalsze plany rozwojowe będą analizowane na bieżąco i przy zachowaniu warunków technicznych i ekonomicznych uwzględnione w dalszych planach inwestycyjnych. Polityka Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. realizując cele i inicjatywy strategiczne nastawia się na rozwój sieci i gazyfikację nowych obszarów. Podstawą planowania rozwoju sieci gazowej jest osiągnięcie kryterium poprawności technicznej i efektywności ekonomicznej przedsięwzięcia. W celu przeprowadzenia takiej oceny, przed podjęciem ostatecznej decyzji o gazyfikacji obszarów, na których nie występuje sieć gazowa, opracowywane są koncepcje gazyfikacji. Podstawą do ich opracowania są materiały źródłowe, takie jak: miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, projekty założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz inne dostępne materiały. Sygnał do rozpoczęcia działań stanowią najczęściej zgłoszenia mieszkańców, inwestorów czy władz lokalnych. Zgłoszenia modernizacyjne wynikają natomiast z corocznej oceny stanu technicznego sieci gazowej. Zadania modernizacyjne wynikają z wielu czynników składowych, takich jak: ilość odnotowanych awarii, rok budowy gazociągu, stan izolacji, rodzaj gruntu itp.</p>																									
5.	Rozwój i modernizacja infrastruktury ciepłowniczej (w tym podłączanie nowych odbiorców)	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: MPEC Sp. z o.o.</u></p> <p>Wykaz inwestycji zrealizowanych przez MPEC Sp. z o.o. w latach 2019-2020 z zakresu węzłów ciepłych przedstawiono poniżej:</p> <table border="1" data-bbox="1012 1104 2136 1399"> <thead> <tr> <th>Lokalizacja</th> <th>Rodzaj węzła</th> <th>Rodzaj zadania</th> <th>Koszt netto [zł]</th> <th>Rok realizacji</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>węzeł ciepły - 3 Maja 11a</td> <td>c.o./c.w.u.</td> <td>budowa</td> <td>64 289,92</td> <td>2019</td> </tr> <tr> <td>węzeł ciepły - Leśna 14</td> <td>c.o./c.w.u.</td> <td>budowa</td> <td>41 110,56</td> <td>2019</td> </tr> <tr> <td>węzeł ciepły - Dąbrowskiego 52</td> <td>c.o./c.w.u.</td> <td>budowa</td> <td>30 650,40</td> <td>2019</td> </tr> <tr> <td>węzeł ciepły - Wyszyńskiego 1</td> <td>c.o.</td> <td>budowa</td> <td>52 668,78</td> <td>2019</td> </tr> </tbody> </table>	Lokalizacja	Rodzaj węzła	Rodzaj zadania	Koszt netto [zł]	Rok realizacji	węzeł ciepły - 3 Maja 11a	c.o./c.w.u.	budowa	64 289,92	2019	węzeł ciepły - Leśna 14	c.o./c.w.u.	budowa	41 110,56	2019	węzeł ciepły - Dąbrowskiego 52	c.o./c.w.u.	budowa	30 650,40	2019	węzeł ciepły - Wyszyńskiego 1	c.o.	budowa	52 668,78	2019
Lokalizacja	Rodzaj węzła	Rodzaj zadania	Koszt netto [zł]	Rok realizacji																								
węzeł ciepły - 3 Maja 11a	c.o./c.w.u.	budowa	64 289,92	2019																								
węzeł ciepły - Leśna 14	c.o./c.w.u.	budowa	41 110,56	2019																								
węzeł ciepły - Dąbrowskiego 52	c.o./c.w.u.	budowa	30 650,40	2019																								
węzeł ciepły - Wyszyńskiego 1	c.o.	budowa	52 668,78	2019																								

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020**

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania					
			węzły podmieszania w budynkach osiedla ul. Pułaskiego 1,3,5 i Pomorska 13,15,17,19	c.o.	budowa	150 650,41	2019	
			węzeł ciepły - Leśna 22	c.o./c.w.u.	modernizacja	18 743,52	2019	
			węzeł ciepły- Wróblewskiego 15	c.o./c.w.u.	modernizacja	25 238,04	2019	
			węzeł ciepły - Kajki 2	c.o./c.w.u.	modernizacja	42 315,96	2019	
			węzły podmieszania parametrów c.o. - Kujawska 17 i Ogrodowa 6	c.o./c.w.u.	budowa	117 826,86	2020	
			węzeł ciepły - Leśna 54	c.o./c.w.u.	budowa	43 226,00	2020	
			SUMA				586 720,45	-
			Wykaz inwestycji zrealizowanych przez MPEC Sp. z o.o. w latach 2019-2020 z zakresu budowy /modernizacji przyłączy i sieci ciepłowniczej przedstawiono poniżej:					
			Zadanie	Koszt netto [zł]	Rok realizacji			
			Przyłącze do budynku ul. Dębowa dz. nr 567/2	10 920,14	2019			
			Przyłącze do budynku ul. Leśna dz. nr 577/22	70 821,61	2019			
			Przyłącza do budynków ul. Radna, Asnyka	644 730,80	2019			
			Przyłącze do budynku ul. Dąbrowskiego 52	20 655,86	2019			
			Sieć ciepła ul. B. Prusa – ul. Leśna	69 881,63	2019			
			Sieć ciepła rozdzielcza Kolonia Warszawska II etap	967 096,97	2019			
			Przyłącze do budynku ul. Mickiewicza 39 (likwidacja węzła grupowego)	28 509,95	2020			
			Przyłącze do budynków ul. Prusa dz. nr 577/25	15 229,53	2020			
			Modernizacja sieci wysokich parametrów ul Prusa	67 031,00	2020			
			Przyłącze do budynku ul. Moniuszki 27	15 898,25	2020			
			Przyłącze do budynku ul. Radna 22a	11 589,34	2020			
			SUMA			1 922 365,08	-	

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania																		
			<p>Wykaz inwestycji zrealizowanych przez MPEC Sp. z o.o. w latach 2019-2020 z zakresu modernizacji kotłowni rejonowej i lokalnych przedstawiono poniżej:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Zadanie</th> <th>Koszt netto [zł]</th> <th>Rok realizacji</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Modernizacja stacji transformatorowej 15/04 kW (kotłownia rejonowa)</td> <td>119 148,76</td> <td>2020</td> </tr> <tr> <td>Modernizacja oświetlenia terenu kotłowni rejonowej</td> <td>16 800,00</td> <td>2020</td> </tr> <tr> <td>Modernizacja ogrodzenia terenu kotłowni rejonowej</td> <td>47 200,16</td> <td>2020</td> </tr> <tr> <td>Modernizacja dróg i placów na terenie kotłowni, wykonanie miejsc postojowych poza terenem kotłowni rejonowej</td> <td>47 675,44</td> <td>2020</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">SUMA</td> <td>230 824,36</td> <td style="text-align: center;">-</td> </tr> </tbody> </table>	Zadanie	Koszt netto [zł]	Rok realizacji	Modernizacja stacji transformatorowej 15/04 kW (kotłownia rejonowa)	119 148,76	2020	Modernizacja oświetlenia terenu kotłowni rejonowej	16 800,00	2020	Modernizacja ogrodzenia terenu kotłowni rejonowej	47 200,16	2020	Modernizacja dróg i placów na terenie kotłowni, wykonanie miejsc postojowych poza terenem kotłowni rejonowej	47 675,44	2020	SUMA	230 824,36	-
Zadanie	Koszt netto [zł]	Rok realizacji																			
Modernizacja stacji transformatorowej 15/04 kW (kotłownia rejonowa)	119 148,76	2020																			
Modernizacja oświetlenia terenu kotłowni rejonowej	16 800,00	2020																			
Modernizacja ogrodzenia terenu kotłowni rejonowej	47 200,16	2020																			
Modernizacja dróg i placów na terenie kotłowni, wykonanie miejsc postojowych poza terenem kotłowni rejonowej	47 675,44	2020																			
SUMA	230 824,36	-																			
6.	Dofinansowywanie działań z zakresu termomodernizacji, wymiany źródeł grzewczych oraz montażu instalacji OZE	Zrealizowane	Opisano w ramach zadań nr 1-3 w niniejszej tabeli.																		
7.	Modernizacja, przebudowa i remonty nawierzchni dróg	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Zarząd Dróg Powiatowych w Ostródzie</u> ROK 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remont chodnika w m. Chojnik (długość odcinka 200 m) - 87 998,82 zł. • Wykonanie poszerzenia łuków poziomych z kostki kamiennej w m. Ruś - 7 704,90 zł. • Wykonanie poszerzenia łuków poziomych z kostki kamiennej w m. Bożęcín w km 4+280-4+360 - 11 705,45 zł. • Wykonanie poszerzenia łuków poziomych z kostki kamiennej w m. Bożęcín w km 3+660-3+690 - 9 590,75 zł. • Konserwacje cząstkowe masą bitumiczną w ciągu drogi powiatowej Nr 1199N odc. Boguchwały - Zawroty - 154,0 m² - 22 816,64 zł. • Konserwacje cząstkowe nawierzchni bitumicznych grysami na sucho z użyciem emulsji asfaltowej - 15 479 m² - 430 285,24 zł. • Profilowanie dróg powiatowych gruntowych przy pomocy równiarki drogowej - 487 915 m² - 46 901,15 zł. <p>ROK 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie remontu nawierzchni w m. Bogaczewo (dł. 150 mb) - 95 277,95 zł. • Remont drogi powiatowej Nr 1215N Morąg-Wola Kudypaska (dł. 1,37 km) - 423 121,48 zł. • Remont chodnika w m. Markowo (dł. 135 mb) - 23 644,19 zł. 																		
8.	Budowa i remonty chodników	Zrealizowane																			

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • Remont drogi powiatowej Nr 1189N w m. Jurki (dł. 1,2 km) – 1 199 439,66 zł. • Remont dróg powiatowych Nr 1178N i 1183N w m. Bogaczewo (dł. 2,8 km) – 1 821 894,82 zł. • Remont drogi powiatowej Nr 1203N na odc. Wilnowo - Głędy (dł. 0,2 km) – 224 359,00 zł. • Remont drogi powiatowej Nr 1199N na odc. Boguchwały - Wilnowo (dł. 2,7 km) – 1 823 991,53 zł. • Poszerzenia łuków poziomych dróg powiatowych wykonane z kostki kamiennej w ciągu dr. pow. Nr 1965N Zawroty - Szelaż (km 0+320-0+380 - 60 mb, 1+190-1+243 – 53 mb, 2+523 -2+560 - 37 mb) - 34 454,97 zł. • Wykonanie konserwacji cząstkowych masą bitumiczną na gorąco - droga powiatowa Nr 1211N Morąg - Sambród k/m. Chojnik (115 m²) - 29 352,84 zł. • Konserwacje cząstkowe nawierzchni bitumicznej grysami na sucho z użyciem emulsji asfaltowej - 16 832 m² - 464 790,43 zł • Profilowanie dróg gruntowych przy pomocy równiarki – 487 915 m² - 46 901,15 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Odnowa nawierzchni DW nr 527 na długości 2,060 km (odc. Łącznie – Morąg i Morąg, ul. Pomorska) – 935 806,59 zł. • Odnowa nawierzchni DW nr 528 na długości 3,360 km (odc. Stare Bolity – Niebrzydowo i Niebrzydowo – Jurki) – 1 908 422,17 zł. • Odnowa nawierzchni DW nr 527 na długości 2,071 km (odc. Kalnik – Łącznie, Łącznie – Morąg i Morąg, ul. 3-go Maja) – 1 101 960,49 zł.
9.	Budowa ścieżek i dróg rowerowych	Niezrealizowane	W latach 2019-2020 ZDP w Ostródzie oraz ZDW w Olsztynie nie realizowali inwestycji z zakresu budowy dróg rowerowych na terenie Gminy Morąg.
10.	Modernizacja przemysłowych źródeł ciepła	Zrealizowane	Opisano w ramach zadań nr 1-3 w niniejszej tabeli (<i>PATRZ → „PROJEKTY FINANSOWANE Z REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020 NA TERENIE GMINY MORĄG”.</i>)
11.	Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych)	Zrealizowane	<u>Podmiot realizujący: WIOŚ w Olsztynie</u> W latach 2019-2020 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadził na terenie Gminy Morąg 29 kontroli podmiotów w zakresie ochrony jakości powietrza. Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 11, co stanowi 37,9 %.
12.	Wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wydawania pozwoleń na emisję gazów i pyłów	Zrealizowane	<u>Podmiot realizujący: Starosta Ostródzki</u> W dniu 03.01.2019 r. Starosta Ostródzki wydał decyzję znak: RLŚ.6224.12.2018 udzielającą pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza ze źródeł emisji usytuowanych na terenie Zakładu Obróbki Drewna DREWZAM, Bramka 5, 14-300 Morąg.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE HAŁASEM			
13.	Modernizacja, przebudowa, utwardzanie oraz remonty nawierzchni dróg	Zrealizowane	Opisano w ramach OBSZARU INTERWENCJI: „OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA” (zadanie nr 7).
14.	Budowa ścieżek i dróg rowerowych	Niezrealizowane	W latach 2019-2020 ZDP w Ostródzie oraz ZDW w Olszynie nie realizowali inwestycji z zakresu budowy dróg rowerowych na terenie Gminy Morąg.
15.	Kontrola zakładów produkcyjno-przemysłowych w zakresie emitowanego hałasu	Zrealizowane	<u>Podmiot realizujący: WIOŚ w Olsztynie</u> W latach 2019-2020 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadził na terenie Gminy Morąg 8 kontrole podmiotów w zakresie emisji hałasu do środowiska. Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 2, co stanowi 25,0 %.
16.	Prowadzenie pomiarów natężenia ruchu (w ramach GPR)	Zrealizowane	<u>Podmiot realizujący: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie</u> Najistotniejszy wpływ na emisję hałasu drogowego wywiera natężenie ruchu pojazdów samochodowych. Na terenie kraju co 5 lat przeprowadzany jest Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który obejmuje drogi krajowe oraz wojewódzkie. Ostatni GPR przeprowadzony został w latach 2020-2021. Głównym celem GPR jest uzyskanie, na podstawie wykonanych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich. Na podstawie wyników GPR dla odcinków dróg o największym natężeniu ruchu (tj. powyżej 3 mln/rok [8 200/dobę]) sporządzane są mapy akustyczne obrazujące m.in. natężenie emisji hałasu do środowiska. Zgodnie z przeprowadzonym w latach 2020-2021 GPR natężenie ruchu pojazdów silnikowych na drogach wojewódzkich przebiegających przez teren Gminy Morąg wynosi: <ul style="list-style-type: none"> • DW 519 odc. Małydyty – Morąg - 5 353 poj./dobę, • DW 519 odc. Morąg /przejście/ - 6 840 poj./dobę, • DW 527 odc. Pasłęk – Morąg - 962 poj./dobę, • DW 527 odc. Morąg /przejście 1: DW528 – DW519/ - 10 319 poj./dobę, • DW 527 odc. Morąg /przejście 2: DW519 – gr. miasta/ - 11 500 poj./dobę, • DW 527 odc. Morąg – Łukta - 3 117 poj./dobę, • DW 528 odc. Miłakowo – Morąg - 3 205 poj./dobę.
17.	Prowadzenie pomiarów emisji hałasu komunikacyjnego na terenie gminy	Niezrealizowane	W latach 2019-2020 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie nie prowadził na terenie Gminy Morąg pomiarów emisji hałasu komunikacyjnego w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
18.	Wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Realizowane na bieżąco	<p><u>Podmiot realizujący: Starosta Ostródzki</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021, poz. 1973 ze zm.) w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych, pomiarów dokonanych przez Inspektorat Ochrony Środowiska lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, Starosta wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. • Zadanie realizowane na bieżąco w zależności do potrzeb (w latach 2019-2020 Starosta Ostródzki nie wydawał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu obowiązujących na terenie Gminy Morąg).
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM)			
19.	Modernizacja infrastruktury elektroenergetycznej, w tym wymiana linii napowietrznych na kablowe	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Olsztynie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zgodnie z informacją przekazaną przez ENERGA-OPERATOR S.A. stan infrastruktury elektroenergetycznej na terenie Gminy Morąg można określić jako dobry. Urządzenia poddawane są bieżącym oględzinom, po przeprowadzeniu których wykonywane są następnie wynikające z nich zalecenia w zakresie ich remontów/modernizacji bądź konserwacji w ramach prowadzonej działalności eksploatacyjnej przez ENERGA-OPERATOR S.A. Wszelkie uszkodzenia i awarie usuwane są na bieżąco po ich wystąpieniu. Na obszarze Gminy Morąg nie ma problemów z dostarczaniem mocy i energii elektrycznej do istniejących obiektów. Linie wysokiego napięcia WN (110 kV), średniego napięcia SN (15 kV) i niskiego napięcia nN (0,4 kV) posiadają rezerwy w zakresie obciążalności prądowej. Istnieją również rezerwy w mocach transformatorów WN/SN oraz SN/nn. Jeżeli na danym obszarze występuje zwiększone zapotrzebowanie na moc i energię elektryczną, a obecne urządzenia nie pozwalają na jej dostarczenie, to sieć ta jest rozbudowywana i przebudowywana tak, aby jej zdolności dystrybucyjne były prawidłowe. Podsumowując zaspakajanie potrzeb energetycznych gminy jest na właściwym poziomie, a jakość dostarczanej energii elektrycznej jest monitorowana na bieżąco. Istniejący system zasilania Gminy Morąg zaspokaja obecne oraz perspektywiczne potrzeby elektroenergetyczne obszaru. • W przypadku wystąpienia awarii na sieci, każdorazowo i niezwłocznie angażowano posiadane zasoby własne oraz wykorzystywano zasoby usług obcych, w celu zapewnienia ciągłości dostaw energii elektrycznej do odbiorców. ENERGA-OPERATOR S.A. zapewnia o prowadzeniu działań mających na celu umożliwienie szybkiego usunięcia powstałej awarii (m.in. poprzez prace stosownych służb dyspozytorskich, instrukcji działania w sytuacji wystąpienia sytuacji awaryjnej), jak również ograniczanie liczby i czasu trwania przerw w dostarczaniu energii elektrycznej (m.in. bieżące remonty sieci, systematyczne przeglądy poszczególnych

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<p>elementów sieci dystrybucyjnej, wycinkę drzew i krzewów wokół linii elektroenergetycznych, program kablowania najbardziej awaryjnych sieci napowietrznych).</p> <ul style="list-style-type: none"> Operator wskazuje, że w celu ograniczenia rozmiarów i czasów awarii sieci przeprowadza działania mające na celu wzmocnienie odporności sieci elektroenergetycznej na anomalie pogodowe oraz usprawnienie procesu lokalizacji i usunięcia awarii. Działaniami podejmowanymi przez operatora są w szczególności: wymiana linii napowietrznych („przewodów gołych”) na linie kablowe lub niepełnoizolowane w sieciach średniego napięcia oraz izolowane w liniach niskiego napięcia, automatyzacje sieci średniego napięcia, zwiększanie możliwości rekonfiguracyjnych sieci średniego napięcia, budowa nowych i modernizacja istniejących stacji transformatorowych, wymiana awaryjnych kabli średniego napięcia w izolacji z polietylenu termoplastycznego na kable w izolacji z polietylenu usieciowanego oraz awaryjnych kabli niskiego napięcia, wdrożenie łączności trankingowej, modernizacje stacji oraz izolowanie elementów czynnych na stacjach słupowych średniego i wysokiego napięcia, przeprowadzanie cyklicznych wycinek drzew i krzewów wzdłuż i pod liniami elektroenergetycznymi.
20.	Monitorowanie oraz ocena poziomów pól elektromagnetycznych	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: WIOŚ w Olsztynie</u> W latach 2019-2020 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadził na terenie Gminy Morąg kontrole dwóch stacji bazowych telefonii komórkowej – stacji T-Mobile zlokalizowanej w m. Strużyna oraz stacji Orange zlokalizowanej w m. Królewo – w zakresie wielkości emitowanego natężenia pola elektromagnetycznego (PEM). Przeprowadzone kontrole nie wykazały naruszeń (brak odnotowanych przekroczeń dopuszczalnego natężenia poziomu PEM).</p>
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI			
21.	Zapewnienie drożności koryt cieków i kanałów (realizacja prac konserwacyjnych i utrzymaniowych)	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Elblągu</u> Zadanie realizowane na terenie Gminy Morąg w ramach usługi pn. „Konserwacja kanałów i cieków na terenie Zarządu Zlewni w Elblągu”. Konserwacja cieków i kanałów na terenie gminy obejmuje m.in. następujące czynności: wykaszanie porostów ze skarp cieków, wykaszanie porostów z dna cieków, wygrabianie wykoszonych porostów z dna cieków, hakowanie dna cieków, ręczne wycinanie krzaków i drzewek ze skarp cieków, usuwanie wyciętych krzaków, gałęzi i drągowiny, usuwanie zatorów z gałęzi ze skarp i dna cieków, rozbiórki przetamowań poprzecznych w dnie cieków, miejscowe naprawy skarp poprzez zasypywanie i zagęszczenie dziur po bobrach i wywrotach drzew, usuwanie i wywóz pojedynczych zatorów w postaci powalonych wiatrołomów.</p>
22.	Remonty budowli wodnych	Niezrealizowane	W analizowanych latach PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Elblągu nie realizował niniejszego zadania na terenie Gminy Morąg.

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
23.	Budowa obiektów małej retencji, w tym zwiększanie retencji przydomowej	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: WFOŚiGW w Olsztynie</u> W latach 2019-2020 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie podpisał z beneficjentami (osobami fizycznymi) z obszaru Gminy Morąg jedną umowę na kwotę 5 000,00 zł w ramach programu „Moja Woda” na dofinansowanie zadań z zakresu zwiększenia poziomu retencji na terenach posesji przy budynkach mieszkalnych jednorodzinnych oraz wykorzystywania zgromadzonych wód opadowych i roztopowych.</p>
24.	Realizacja „Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Dolnej Wisły”	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Elblągu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Od 2020 r. PGW WP podejmuje działania, których celem jest znacząca poprawa stosunków wodnych w dolinach rzek. Program Kształtowania Zasobów Wodnych umożliwi zatrzymanie wód opadowych i odpowiednie ich rozprowadzenie za pomocą systemów melioracyjnych, w celu nawodnienia terenów rolnych. Działania te w sposób znaczący prowadzą do lokalnej poprawy bilansu wodnego. Retencja korytowa przyczynia się do zwiększenia retencji glebowej w obszarach położonych w danej zlewni rzecznej, jak również wpływa korzystnie na poziom wód gruntowych oraz odnawialnych wód podziemnych. Program kształtowania zasobów wodnych na terenach rolniczych realizowany jest zgodnie z zasadą, że wodę należy w maksymalnym stopniu gromadzić w miejscach, w których wystąpił opad atmosferyczny. Rozwój funkcji nawadniająco-odwadniających w systemach małych cieków oraz rowów na terenach rolnych pozwala zmniejszyć nacisk na wykorzystywanie wód podziemnych do celów nawodnień. Realizacja Programu Kształtowania Zasobów Wodnych na terenach rolniczych prowadzona jest przy współpracy na poziomie lokalnym, ponieważ ostateczna skala efektu działań będzie zależna od wsparcia i zaangażowania samorządów, spółek wodnych i samych rolników, do których należą urządzenia melioracyjne. • Od 2020 r. w obszarze administrowanym przez Zarząd Zlewni w Elblągu prowadzone są bieżące działania mające na celu zwiększenie retencji korytowej m. in. poprzez: przesunięcie prac utrzymaniowych na okres późnego lata i jesieni, ograniczenie pompowania na stacjach pomp, zwiększenie poziomów wody w zbiornikach pompowych, pracę pompowni w automatyce w trybie nadążnym (sterowanie falownikiem).
25.	Realizacja „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych” oraz realizacja programów rolno-środowiskowych w zakresie ochrony wód	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: gospodarstwa rolne, ARiMR</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednym z celów Wspólnej Polityki Rolnej UE jest promowanie takich praktyk rolniczych, które sprzyjają ochronie środowiska. Cel ten jest realizowany m. in. poprzez wdrażanie we wszystkich państwach członkowskich UE działania rolno-środowiskowo-klimatycznego. Polega ono na stosowaniu płatności rekompensujących poniesione dodatkowe koszty i utracone dochody rolnikom, którzy dobrowolnie stosują metody produkcji sprzyjające zachowaniu różnorodności biologicznej, krajobrazu oraz zasobów środowiska, przede wszystkim gleby i wody. Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne realizowane jest w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Składa się ono z siedmiu pakietów,

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<p>a w ramach pakietów z licznymi, szczegółowymi wariantami. Każdy pakiet i wariant określa zakres praktyk rolniczych, których stosowanie sprzyja zachowaniu środowiska lub dziedzictwa przyrodniczego. Rolnicy, w zależności od lokalnych uwarunkowań przyrodniczych i rodzaju prowadzonej produkcji, mogą wybrać odpowiedni dla siebie pakiet i wariant, podjęć zobowiązanie co do stosowania odpowiednich praktyk w okresie 5 lat i w efekcie uzyskać płatności.</p> <ul style="list-style-type: none"> • W latach 2019-2020 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa skontrolowała na terenie Gminy Morąg 4 gospodarstwa rolne w zakresie działania rolno-środowiskowo-klimatycznego. Poniżej przedstawiono stwierdzone nieprawidłowości: <ul style="list-style-type: none"> • nie przestrzega się zakazu wprowadzania do gleby substancji szczególnie szkodliwych określonych w wykazie II w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w zakresie, w jakim dotyczy działalności rolniczej, • nie przestrzega się obowiązku przechowywania nawozów naturalnych płynnych i stałych w bezpieczny dla środowiska sposób, zapobiegający przedostawaniu się odcieków do wód i gruntu, • rolnik przyjmujący nawozy naturalne na podstawie umowy nie przestrzega obowiązku posiadania, w chwili przyjmowania tych nawozów, odpowiedniej powierzchni lub pojemności posiadanych miejsc do ich przechowywania w sposób bezpieczny dla środowiska, zapobiegający przedostawaniu się odcieków do wód i gruntu, • na działce stwierdzono brak przeprowadzenia w bieżącym sezonie wegetacyjnym, zabiegów agrotechnicznych przeciwdziałających występowaniu i rozprzestrzenianiu się chwastów. <p><u>Podmiot realizujący: gospodarstwa rolne, WIOŚ w Olsztynie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (OSN) zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującą wszystkie kraje UE tzw. Dyrektywą Azotanową. Rolnicy, których działki położone są na (OSN) są obowiązani do wypełniania „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, który przyjęty został w dniu 12 lipca 2018 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów (Dz. U. 2018, poz. 1339). Program działań określa m.in.: sposoby i warunki rolniczego wykorzystania nawozów azotowych w pobliżu wód, na terenach o dużym nachyleniu, a także na glebach zamrzniętych, zalanych wodą lub zaśnieżonych; terminy, w których dozwolone jest rolnicze wykorzystanie nawozów; warunki przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami, a także sposób obliczania wymaganej powierzchni i pojemności urządzeń do ich przechowywania;

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<p>sposób ustalania rocznej dawki nawozów naturalnych; zasady planowania prawidłowego nawożenia azotem; sposób dokumentowania realizacji Programu.</p> <ul style="list-style-type: none"> W latach 2019-2020 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadził na terenie Gminy Morąg 19 kontroli gospodarstw rolnych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz oceny wypełniania wymogów wzajemnej zgodności. Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 9, co stanowi 47,4 %.
26.	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska RWMŚ w Olsztynie</u> WODY POWIERZCHNIOWE Badania i ocena jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynikają z art. 349 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, przy czym zgodnie z ust. 3 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, biologicznych i chemicznych należą do kompetencji właściwego organu Inspekcji Ochrony Środowiska. W latach 2019-2020 prowadzono badania następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), których zlewnie zlokalizowane są w obrębie Gminy Morąg:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>ICWP Drwęca od początku do końca jez. Drwęckiego bez kan. Ostródzkiego i Elbląskiego:</u> <ul style="list-style-type: none"> stan biologiczny - umiarkowany (klasa 3), stan fizykochemiczny – dobry, stan chemiczny – poniżej dobrego, stan ogólny JCWP – ZŁY. <u>ICWP Drela:</u> <ul style="list-style-type: none"> stan biologiczny - dobry (klasa 2), stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, stan chemiczny – nie badano. stan ogólny JCWP – ZŁY. <u>ICWP Miłakówka z jez. Narie, Mildzie:</u> <ul style="list-style-type: none"> stan biologiczny - umiarkowany (klasa 3), stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, stan chemiczny – poniżej dobrego. stan ogólny JCWP – ZŁY. <u>ICWP Pastęka od Marąga do Drwęcy Warmińskiej bez Drwęcy Warmińskiej:</u> <ul style="list-style-type: none"> stan biologiczny - umiarkowany (klasa 3), stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, stan chemiczny – poniżej dobrego. stan ogólny JCWP – ZŁY.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • <u>ICWP Dopływ z Sambrodu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • stan biologiczny - dobry (klasa 2), • stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, • stan chemiczny – nie badano. • stan ogólny JCWP – ZŁY. • <u>ICWP Marąg:</u> <ul style="list-style-type: none"> • stan biologiczny - słaby (klasa 4), • stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, • stan chemiczny – poniżej dobrego. • stan ogólny JCWP – ZŁY. • <u>ICWP Dopływ z Litwy:</u> <ul style="list-style-type: none"> • stan biologiczny - słaby (klasa 4), • stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, • stan chemiczny – poniżej dobrego. • stan ogólny JCWP – ZŁY. • <u>ICWP Wąska do Sały z Sałą:</u> <ul style="list-style-type: none"> • stan biologiczny - umiarkowany (klasa 3), • stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, • stan chemiczny – poniżej dobrego. • stan ogólny JCWP – ZŁY. • <u>ICWP Kanał Elbląski od wpływu do jez. Sambród do wypływu z jez. Ilińsk z dopł. z jez. Bartężek i ICWP dopł. z jez. Surzyckiego:</u> <ul style="list-style-type: none"> • stan biologiczny - umiarkowany (klasa 3), • stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, • stan chemiczny – nie badano. • stan ogólny JCWP – ZŁY. • <u>ICWP jez. Gil:</u> <ul style="list-style-type: none"> • stan biologiczny - zły (klasa 5), • stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, • stan chemiczny – nie badano. • stan ogólny JCWP – ZŁY. • <u>ICWP jez. Bartężek:</u> <ul style="list-style-type: none"> • stan biologiczny - umiarkowany (klasa 3), • stan fizykochemiczny – poniżej dobrego,

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • stan chemiczny – poniżej dobrego. • stan ogólny JCWP – ZŁY. • <u>JCWP jez. Narie:</u> <ul style="list-style-type: none"> • stan biologiczny - słaby (klasa 4), • stan fizykochemiczny – poniżej dobrego, • stan chemiczny – dobry. • stan ogólny JCWP – ZŁY. <p>WODY PODZIEMNE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gmina Morąg położona jest na obszarze dwóch następujących jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): JCWPd nr 19 – łączna powierzchnia jednolitej części wód wynosi 3 917,4 km² oraz JCWPd nr 39 – łączna powierzchnia jednolitej części wód wynosi 7 573,5 km². • Aktualna kompleksowa ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na terenie których położona jest Gmina Morąg wykonana została przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) według stanu na 2019 rok. Przeprowadzona ocena wykazała na DOBRY stan chemiczny i ilościowy JCWPd ww. JCWPd. • Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych opiera się na wykonaniu dziewięciu testów klasyfikacyjnych ukierunkowanych na potrzeby różnych odbiorców wód podziemnych tzw. receptorów (chronione ekosystemy lądowe zależne od wód podziemnych, wody powierzchniowe, wody przeznaczone do spożycia). Końcowa ocena stanu JCWPd jest rezultatem agregacji wyników wszystkich testów klasyfikacyjnych. Warunkiem koniecznym do stwierdzenia dobrego stanu JCWPd jest pozytywny wynik oceny stanu wszystkich testów. • Na terenie Gminy Morąg wyznaczono dwa punkty badawcze jakości wód podziemnych, które znajdują się w miejscowościach Morąg i Jurki. Według badań prowadzonych w latach 2019-2020 wody podziemne ujmowane w punkcie zlokalizowanym w m. Morąg charakteryzowały się II klasą jakości (dobra jakość), natomiast w punkcie zlokalizowanym w m. Jurki III klasą jakości (zadowalająca jakość).
27.	Udzielanie oraz weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Elblągu</u></p> <p>Według danych przekazanych przez PGW Wody Polskie ZZ w Elblągu w latach 2019-2020 wydano 19 pozwoleń wodnoprawnych obowiązujących na terenie Gminy Morąg, w tym na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odprowadzanie wód opadowych i roztopowych – 6 pozwoleń, • pobór wód – 4 pozwolenia, • odprowadzanie ścieków – 2 pozwolenia, • ustanowienie strefy ochronnej ujęcia wód – 1 pozwolenie, • inne (wykonanie urządzeń, przekroczenia cieków) – 6 pozwoleń.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
28.	Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie oczyszczania i wprowadzania ścieków)	Zrealizowane	<u>Podmiot realizujący: WIOŚ w Olsztynie</u> W latach 2019-2020 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadził na terenie Gminy Morąg 16 kontroli podmiotów w zakresie prawidłowo prowadzonej gospodarki wodno-ściekowej. Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 9, co stanowi 56,3 %.
29.	Realizacja szkoleń dotyczących prowadzenia produkcji rolniczej na obszarach OSN	Zrealizowane	<u>Podmiot realizujący: Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie</u> W 2019 r. ODR przeprowadził na terenie Gminy Morąg szkolenie pn. „Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie roślin w tym zasad prawidłowego nawożenia ze szczególnym uwzględnieniem badania zasobności gleby i wapnowania” (liczba uczestników: 20 os.) oraz szkolenie pn. „Normy i wymogi wzajemnej zgodności w produkcji zwierzęcej” (liczba uczestników: 20 os.). Ponadto w latach 2019-2020 ODR udzielał indywidualnych doradztw rolnikom z obszaru Gminy Morąg m.in. w następującym zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska – liczba udzielonych doradztw: 47, • realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych – liczba udzielonych doradztw: 17, • rolnictwo ekologiczne – liczba udzielonych doradztw: 7, • zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o której mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne – liczba udzielonych doradztw: 4, • działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – liczba udzielonych doradztw: 10.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA			
30.	Udzielanie oraz weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych	Zrealizowane	Opisano w ramach OBSZARU INTERWENCJI: „GOSPODAROWANIE WODAMI” (zadanie nr 27).
31.	Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie oczyszczania i wprowadzania ścieków)	Zrealizowane	Opisano w ramach OBSZARU INTERWENCJI: „GOSPODAROWANIE WODAMI” (zadanie nr 28).

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE			
32.	Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych	W trakcie realizacji	<p><u>Podmiot realizujący: Starosta Ostródzki</u></p> <ul style="list-style-type: none"> W 2019 roku przeprowadzono 21 kontroli, z czego 7 dotyczyło terenu Gminy Morąg. W dwóch przypadkach wykonano podstawowe zabiegi rekultywacyjne polegające na wyrównaniu terenu oraz łagodzeniu skarp. W jednym przypadku teren przygotowywany był pod nową koncesję. W czterech przypadkach nie wykonywano żadnych zabiegów rekultywacyjnych. W 2020 roku przeprowadzono 26 kontroli, z czego 11 dotyczyło terenu Gminy Morąg. W trzech przypadkach wyrównano teren i złagodzone skarpy. W jednym przypadku prowadzone jest wydobywanie w związku z nową koncesją. W 7 przypadkach nie przeprowadzono prac rekultywacyjnych. W latach 2019-2020 nie wydawano decyzji dotyczących uznania rekultywacji gruntów za zakończoną na terenie Gminy Morąg. Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 za 2020 r. (<i>sprawozdanie z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów</i>) przekazanym przez Starostwo Powiatowe w Ostródzie, powierzchnia gruntów zdegradowanych działalnością górniczą wymagająca przeprowadzenia rekultywacji na terenie Gminy Morąg wynosi 91,14 ha (stan na 31.12.2020 r.).
33.	Wykorzystywanie nowoczesnych technik wydobywczych	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: użytkownicy złóż</u></p> <p>Na terenie Gminy Morąg eksploatowane są wyłącznie złoża kruszyw naturalnych (piasku i piasku ze żwirem). Eksploatacja złóż na terenie gminy prowadzona jest zgodnie z udzielonymi koncesjami najpowszechniejszą metodą - odkrywkową suchą (systemem ścianowym i zabierkowym). Wydobywanie kruszyw na terenie gminy prowadzone jest z uwzględnieniem racjonalnego gospodarowania zasobami geologicznymi oraz kompleksowego wykorzystania kopalin.</p>
34.	Prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji oraz eliminacja nielegalnego wydobywania kopalin	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Okręgowy Urząd Górniczy w Warszawie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Pracownicy inspekcyjno-techniczni tutejszego urzędu w analizowanych latach przeprowadzili jedną kontrolę w Zakładzie Górniczym ŻABI RÓG, gmina Morąg, w zakresie górniczym (w tym ochrony zasobów złóż) i mechanicznym. W wyniku przedmiotowej kontroli nie stwierdzono naruszeń. W latach 2019-2020 do Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie nie wpłynęło żadne zgłoszenie o nielegalnej eksploatacji kopaliny na terenie Gminy Morąg. Dyrektor nie wydawał decyzji ustalających opłatę podwyższoną ani decyzji umarzających.
35.	Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska (w zakresie wydobywania kopalin)	Zrealizowane	

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY			
36.	Stosowanie Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: gospodarstwa rolne, ARiMR</u></p> <ul style="list-style-type: none"> W latach 2019-2020 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa skontrolowała na terenie Gminy Morąg 4 gospodarstwa rolne w zakresie działania rolno-środowiskowo-klimatycznego. Poniżej przedstawiono stwierdzone nieprawidłowości w zakresie nieprzestrzegania norm Dobrej Kultury Rolnej (DKR): 1) nie przestrzega się zakazu wprowadzania do gleby substancji szczególnie szkodliwych określonych w wykazie II w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w zakresie, w jakim dotyczy działalności rolniczej; 2) nie przestrzega się obowiązku przechowywania nawozów naturalnych płynnych i stałych w bezpieczny dla środowiska sposób, zapobiegający przedostawaniu się odcieków do wód i gruntu; 3) rolnik przyjmujący nawozy naturalne na podstawie umowy nie przestrzega obowiązku posiadania, w chwili przyjmowania tych nawozów, odpowiedniej powierzchni lub pojemności posiadanych miejsc do ich przechowywania w sposób bezpieczny dla środowiska, zapobiegający przedostawaniu się odcieków do wód i gruntu; 4) na działce stwierdzono brak przeprowadzenia w bieżącym sezonie wegetacyjnym, zabiegów agrotechnicznych przeciwdziałających występowaniu i rozprzestrzenianiu się chwastów.
37.	Realizacja programów rolno-środowiskowych w zakresie ochrony gleb	Zrealizowane	
38.	Stosowanie technologii ograniczających degradację gleb	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: gospodarstwa rolne, WIOŚ w Olsztynie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> W latach 2019-2020 WIOŚ w Olsztynie przeprowadził na terenie Gminy Morąg 19 kontroli gospodarstw rolnych w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz oceny wypełniania wymogów wzajemnej zgodności. Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 9, co stanowi 47,4 %.
39.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	-	Zgodnie ze sprawozdaniem RRW-11 za 2020 r. (<i>sprawozdanie z realizacji przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów</i>) przekazany przez Starostwo Powiatowe w Ostródzie, na terenie Gminy Morąg nie występują grunty zdegradowane i zdewastowane inną działalnością niż górniczą.
40.	Monitorowanie gleb użytkowanych rolniczo	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Olsztynie</u></p> <p>Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Olsztynie w ramach profilaktyki nawozowej oraz stosowania odpowiednich dawek nawozowych przeprowadza na terenie Gminy Morąg regularne badania gleb użytków rolnych zlecane przez gospodarstwa rolne w zakresie m.in. kategorii agronomicznej, odczynu, potrzeb wapnowania, zawartości fosforu, potasu i magnezu. W latach 2019-2020 OSChR przebadła na terenie Gminy Morąg 3 293,84 ha użytków rolnych (pobrano łącznie 1 050 próbek gleby). Wyniki przeprowadzonych badań przedstawiają się następująco (udział przebadanych próbek gleby):</p>

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • ODCZYN PH: bardzo kwaśny (21,6%), kwaśny (37,0%), lekko kwaśny (28,6%), obojętny (12,6%), zasadowy (0,2%). • POTRZEBY WAPNOWANIA: konieczne (30,2%), potrzebne (18,7%), wskazane (16,4%), ograniczone (10,7%), zbędne (24,1%). • ZAWARTOŚĆ FOSFORU: bardzo niska (11,0%), niska (25,8%), średnia (24,3%), wysoka (11,1%), bardzo wysoka (27,7%). • ZAWARTOŚĆ POTASU: bardzo niska (7,1%), niska (14,5%), średnia (30,2%), wysoka (21,3%), bardzo wysoka (26,9%). • ZAWARTOŚĆ MAGNEZU: bardzo niska (5,3%), niska (20,4%), średnia (33,1%), wysoka (21,8%), bardzo wysoka (19,3%).
41.	Prowadzenie szkoleń przez ODR w zakresie zapobiegania degradacji gleb	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie W 2019 r. ODR przeprowadził na terenie Gminy Morąg szkolenie pn. „Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie roślin w tym zasad prawidłowego nawożenia ze szczególnym uwzględnieniem badania zasobności gleby i wapnowania” (liczba uczestników: 20 os.) oraz szkolenie pn. „Normy i wymogi wzajemnej zgodności w produkcji zwierzęcej” (liczba uczestników: 20 os.). Ponadto w latach 2019-2020 ODR udzielał indywidualnych doradztw rolnikom z obszaru Gminy Morąg m.in. w następującym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska – liczba udzielonych doradztw: 47, • realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych – liczba doradztw: 17, • rolnictwo ekologiczne – liczba udzielonych doradztw: 7, • zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o której mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne – liczba udzielonych doradztw: 4, • działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – liczba udzielonych doradztw: 10.
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW			
42.	Systematyczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	Zrealizowane	<p>Podmiot realizujący: Gmina Morąg, WFOŚiGW w Olsztynie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działania z zakresu usuwania azbestu realizowane były w 2019 roku – zebrano 38 ton odpadu. Gmina aktywnie korzysta z dotacji na ten cel z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Do końca 2019 r. gminie udało się skutecznie usunąć wraz z mieszkańcami ponad 630 ton wyrobów zawierających azbest. Koszt realizacji zadania w 2019 r. wyniósł 17 061,00 zł. • Działania z zakresu usuwania azbestu nie były realizowane w 2020 roku, ponieważ WFOŚiGW w Olsztynie nie udzielał dotacji na ten cel.

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> W 2020 r. zaktualizowano program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy. Na zadanie wydatkowano 5 500,00 zł.
43.	Zwiększenie ilości odpadów poddawanych procesowi odzysku i recyklingu	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Związek Gmin Regionu Ostródzko-Ławskiego „Czyste Środowisko”</u> ROK 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> W 2019 r. z terenu Gminy Morąg odebrano 6 752,060 Mg odpadów komunalnych, w tym 6 322,160 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co stanowi 93,6 %. Osiągnięty w 2019 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 40,24 %. Osiągnięty w 2019 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 99,37 %. Osiągnięty w 2019 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 30,34 %. <p>ROK 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> W 2020 r. z terenu Gminy Morąg odebrano 6 504,900 Mg odpadów komunalnych, w tym 5 039,800 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co stanowi 77,5 %. Osiągnięty w 2020 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 21,75 %. Osiągnięty w 2020 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 87,78 %. Osiągnięty w 2020 r. przez Związek „Czyste Środowisko” poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 38,14 %.
44.	Monitoring podmiotów i instalacji gospodarujących odpadami	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: WIOŚ w Olsztynie</u> W latach 2019-2020 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadził na terenie Gminy Morąg 30 kontroli podmiotów w zakresie prawidłowo prowadzonej gospodarki odpadami. Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 9, co stanowi 30,0 %.</p>
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE			
45.	Monitoring stanu gatunków i siedlisk na obszarach cennych przyrodniczo oraz przeciwdziałanie pogorszeniu się tego stanu	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Dobrocin</u></p> <ul style="list-style-type: none"> przeprowadzenie weryfikacji leśnych siedlisk przyrodniczych – koszt 40 000,00 zł (2019 r.), wykładanie karmy dla ptaków – 235 kg, 1 057,50 zł (2019 r.), 352,5 kg, 1 586,25 zł (2020 r.), zawieszanie i czyszczenie budek lęgowych dla ptaków - 50 szt. (2019 r.), 25 szt. (2020 r.), usuwanie drzew niebezpiecznych w kępach ekologicznych - pow. 214 ha, 966,80 zł (2019 r.), pow. 181 ha, 960,00 zł (2020 r.).

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania																				
			<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Młynary</u></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Forma ochrony przyrody</th> <th>Ilość [szt.]</th> <th>Rodzaj działania</th> <th>Ilość działań</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>obszar Natura 2000</td> <td>1</td> <td>Monitoring roczny</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>pomniki przyrody</td> <td>1</td> <td>Monitoring roczny</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>stanowisko gatunku chronionego roślin</td> <td>16</td> <td>Monitoring roczny</td> <td>32</td> </tr> <tr> <td>stanowisko gatunku chronionego zwierząt (ostoja)</td> <td>4</td> <td>Monitoring roczny</td> <td>8</td> </tr> </tbody> </table> <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Miłomłyn</u> Monitoring gatunków i siedlisk prowadzony jest zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000</p>	Forma ochrony przyrody	Ilość [szt.]	Rodzaj działania	Ilość działań	obszar Natura 2000	1	Monitoring roczny	2	pomniki przyrody	1	Monitoring roczny	2	stanowisko gatunku chronionego roślin	16	Monitoring roczny	32	stanowisko gatunku chronionego zwierząt (ostoja)	4	Monitoring roczny	8
Forma ochrony przyrody	Ilość [szt.]	Rodzaj działania	Ilość działań																				
obszar Natura 2000	1	Monitoring roczny	2																				
pomniki przyrody	1	Monitoring roczny	2																				
stanowisko gatunku chronionego roślin	16	Monitoring roczny	32																				
stanowisko gatunku chronionego zwierząt (ostoja)	4	Monitoring roczny	8																				
46.	Zalesianie nowych terenów (w tym gruntów zbędnych dla rolnictwa oraz nieużytków z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych)	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Dobrocin</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odnowienia i zalesienia – 49,99 ha, 108 190,09 zł (2019 r.), • odnowienia i zalesienia – 19,61 ha, 95 565,58 zł (2020 r.). <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Młynary</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odnowienia i zalesienia – 12,09 ha, 83 584,34 zł (2019 r.), • odnowienia i zalesienia – 17,13 ha, 119 043,86 zł (2020 r.). <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Miłomłyn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odnowienia i zalesienia – 14,95 ha, 96 553 zł (2019 r.), • odnowienia i zalesienia – 31,94 ha, 57 961 zł (2020 r.). 																				
47.	Pielęgnowanie i renaturalizacja lasów, czyszczenia wczesne i późne, trzebieże	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Dobrocin</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pielęgnowanie lasu (ogółem) - 396,54 ha, 650 856,96 zł (2019 r.), • pielęgnowanie lasu (ogółem) – 311,58 ha, 534 449,90 zł (2020 r.), • pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów – 67,04 ha, 69 232,73 zł (2019 r.), • pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów – 69,56 ha, 72 680,44 zł (2020 r.), • czyszczenia wczesne - 85,88 ha, 62 740,81 zł (2019 r.), • czyszczenia wczesne - 33,86 ha, 18 984,40 zł (2020 r.), • czyszczenia późne - 128,56 ha, 15 4726,96 zł (2019 r.), • czyszczenia późne – 81,26 ha, 85 729,40 zł (2020 r.), • trzebieże wczesne - 20,51 ha, 37 667,29 zł (2019 r.), • trzebieże wczesne – 42,06 ha, 93 773,10 zł (2020 r.), • trzebieże późne - 94,55 ha, 326 489,17 zł (2019 r.), • trzebieże późne – 84,84 ha, 263 282,56 zł (2020 r.). 																				

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Młynary</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pielęgnowanie lasu (ogółem) – 85,01 ha, 60 654,56 zł (2019 r.), • pielęgnowanie lasu (ogółem) – 100,88 ha, 100 445,17 zł (2020 r.), • pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów – 42,15 ha, 32 997,34 zł (2019 r.), • pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów – 44,43 ha, 41 851,70 zł (2020 r.), • czyszczenia wczesne – 26,88 ha, 13 599,16 zł (2019 r.), • czyszczenia wczesne – 20,40 ha, 12 429,53 zł (2020 r.), • czyszczenia późne – 15,98 ha, 14 058,06 zł (2019 r.), • czyszczenia późne – 36,05 ha, 46 163,94 zł (2020 r.), • trzebieże wczesne – 80,41 ha, 104 631,27 zł (2019 r.), • trzebieże wczesne – 94,37 ha, 146 134,44 zł (2020 r.), • trzebieże późne – 219,47 ha, 323 320,24 zł (2019 r.), • trzebieże późne – 149,81 ha, 262 790,68 zł (2020 r.). <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Miłomłyn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pielęgnowanie lasu (ogółem) – 218,03 ha, 269 791 zł (2019 r.), • pielęgnowanie lasu (ogółem) – 141,70 ha, 112 472 zł (2020 r.), • pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów – 47,11 ha, 48 919 zł (2019 r.), • pielęgnowanie gleby i niszczenie chwastów – 47,51 ha, 35 906 zł (2020 r.), • czyszczenia wczesne – 8,02 ha, 7 685 zł (2019 r.), • czyszczenia wczesne – 12,49 ha, 8 596 zł (2020 r.), • czyszczenia późne – 34,54 ha, 16 177 zł (2019 r.), • czyszczenia późne – 10,75 ha, 7 199 zł (2020 r.), • trzebieże wczesne – 12,24 ha, 9 548 zł (2019 r.), • trzebieże wczesne – 7,13 ha, 9 105 zł (2020 r.), • trzebieże późne – 116,12 ha, 187 462 zł (2019 r.), • trzebieże późne – 42,02 ha, 83 668 zł (2020 r.).
48.	Prowadzenie zabiegów ochronnych przed zwierzyną, grzybami oraz szkodliwymi owadami	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Dobrocin</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • postawienie nowych grodzeń – pow. 16,55 ha, koszt 101 104,50 zł (2019 r.), pow. 2,25 ha, koszt 8 830,00 zł (2020 r.), • rozbiórka starych grodzeń – pow. 3,85 ha, koszt 5 562,20 zł (2019 r.), pow. 5,81 ha, koszt 6 540,00 zł (2020 r.); • naprawa istniejących grodzeń - koszt 3 242,46 zł (2019 r.), koszt 5 334,79 zł (2020 r.), • zabezpieczanie upraw przy użyciu repelentów – pow. 29,31 ha, koszt 12 537,68 zł (2019 r.), • zabezpieczania drzewek przy pomocy 3 palików – pow. 0,15 ha, koszt 1 511,20 zł (2020 r.),

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • wykładanie drzew zgryzowych – pow. 2 500 ha (2019 r.), pow. 2 200 ha (2020 r.), • wykładanie i kontrola pułapek na ryjkowce (szeliniak sosnowiec, smolik znaczony) – pow. 9,89 ha, koszt 1 883,06 zł (2019 r.), pow. 13,38 ha, koszt 2 956,00 zł (2020 r.), • jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny – partie kontrolne 2 szt., koszt 106,80 zł (2019 r.), partie kontrolne 2 szt., koszt 120,00 zł (2020 r.), • wykładanie siatki zabezpieczającej na drewno przed wylotem nowej generacji kornika drukarza - 472,04 m³, koszt 988,39 zł (2019 r.), 644,19 m³, koszt 1 315,60 zł (2020 r.), • wykładanie i kontrola pułapek feromonowych na kornika drukarza – 72 szt., koszt 3 660,80 zł (2019 r.), 72 szt., koszt 4 052,16 zł (2020 r.), • wykładanie i kontrola pułapek klasycznych na kornika drukarza - 56 szt. (2019 r.), 87 szt., (2020 r.), • wyszukiwanie i wyznaczanie drzew trocinkowych (kornik drukarz) – 1 370 szt., (2019 r.), 1 503 szt., (2020 r.), • wykładanie i kontrola pułapek feromonowych na brudnice mniszkę - 2 szt., (2019 r.), 12 szt., (2020 r.), • wykładanie i kontrola pułapek feromonowych na zwójkę zieloneczkę - 10 szt., (2019 r.), 10 szt. (2020 r.), • usuwanie na uprawie drzewek porażonych przez smolika znaczonego - pow. 1,65 ha, koszt 1 076,60 zł (2019 r.), pow. 16,00 ha, koszt 400,00 zł (2020 r.). <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Młynary</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • grodzenie upraw - 10,56 ha, 60 424,64 zł, • zabezpieczanie upraw repelentem - 12,69 ha, 5 281,65 zł, • zwalczanie i monitorowanie szkodników owadzych – 2 187,93 zł. <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Miłomłyn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrona lasu przed zwierzyną - grodzenie upraw, inne zabezpieczanie mechaniczne i chemiczne 16,69 ha – 75 956 zł, • ochrona lasu przed owadami - prognozowanie występowania szkodliwych owadów.
49.	Monitorowanie oraz ograniczanie zagrożenia pożarowego w lasach	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Dobrocin</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • mineralizacja (odnawianie) pasów przeciwpożarowych - pow. 19,71 ha, koszt 2 516,62 zł (2019 r.), pow. 19,71 ha, koszt 2 522,88 zł (2020 r.), • prześwietlanie i usuwanie zakrzaczeń na dojazdach przeciwpożarowych - 37,98 km, koszt 9 133,38 zł (2019 r.), 6,5 km, koszt 2 612,00 zł (2020 r.), • utrzymanie punktów czerpania wody - koszt 451,40 zł (2019 r.), koszt 640,00 zł (2020 r.), • lotnicze patrolowanie lasu - koszt 3 008,19 zł (2019 r.), koszt 3 991,51 zł (2020 r.), • utrzymanie łądowiska - koszt 2 838,02 zł (2019 r.), koszt 1 973,90 zł (2020 r.),

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
			<ul style="list-style-type: none"> • lotnicze gaszenie lasu – 3,64 h, koszt 17 866,84 zł (2019), 1,44 ha, koszt 31 407,10 zł (2020), • utrzymanie Punktu Alarmowo Dyspozycyjnego w Nadleśnictwie - koszt 13 090,45 zł (2019 r.), koszt 13 720,64 zł (2020 r.), • punkt meteorologiczny – określanie stopnia zagrożenia pożarowego - koszt 1 423,84 zł (2019 r.), koszt 2 169,65 zł (2020 r.), • porządkowanie terenów przy pasach przeciwpożarowych - pow. 1,00 ha, koszt 522,00 zł (2019 r.), pow. 1,00 ha, koszt 580,00 zł (2020 r.); <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Młynary</u> Na terenie nadleśnictwa w ramach profilaktyki przeciwpożarowej prowadzone są działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informacyjne, ostrzegawcze i edukacyjne - działania mające na celu podniesienie świadomości społeczeństwa dotyczącej ochrony przeciwpożarowej w lasach, prowadzone są w ramach edukacji przyrodniczo-leśnej. • Profilaktyczne działania gospodarcze – tworzenie i utrzymywanie pasów przeciwpożarowych. • Do zadań nadleśnictwa należy również utrzymanie systemu obserwacyjno-alarmowego oraz zestawu środków organizacyjno-technicznych. <p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwo Miłomłyn</u> Działania jakie były wykonywane w latach 2019-2020 z zakresu utrzymania ochrony ppoż. w Nadleśnictwie Miłomłyn to m.in.: utrzymanie pasów ppoż., utrzymanie punktów czerpania wody, obsługa i utrzymanie sieci łączności alarmowej, utrzymanie, wyposażenie, sprzętu ppoż., zabiegi ratownicze (gaszenie, dogaszanie pożarzysk; patrole lotnicze).</p>
50.	Prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Starosta Ostródzki</u> Zgodnie z ustawą o lasach starosta prowadzi nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Na terenie Gminy Morąg w latach 2019-2020 powierzchnia nadzorowanych lasów wynosiła 1 319,74 ha.</p>
51.	Wnikliwe prowadzenie postępowań dotyczących wycinki drzew	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Starosta Ostródzki</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba wydanych decyzji na wycinkę – 95 szt., • liczba usuniętych drzew – 466 szt., • liczba wydanych sprzeciwów – 10 szt.
52.	Podnoszenie świadomości przyrodniczej społeczeństwa	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Nadleśnictwa Dobrocin, Młynary, Miłomłyn</u> W latach 2019-2020 nadleśnictwa prowadziły następujące formy edukacji leśnej: lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem, lekcje w sali edukacji leśnej, spotkania z leśnikiem w szkołach, spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą, konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.), akcje, imprezy okolicznościowe, wystawy edukacyjne.</p>

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Lp.	Wyznaczone zadanie	Stan realizacji zadania	Podmiot realizujący oraz opis/przykłady realizacji zadania
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI			
53.	Bieżący monitoring, utrzymanie i modernizacja gazociągów	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.</u> PSG dla zapewnienia bezpieczeństwa oraz utrzymania należytego stanu technicznego sieci przesyłowej realizuje planowe czynności określone szczegółowo w Systemie Eksploatacji Sieci Przesyłowej (SESP). SESP jest zbiorem wzajemnie powiązanych procedur i instrukcji szczegółowo opisujących metody postępowania przy wykonywaniu czynności eksploatacyjnych dla poszczególnych elementów sieci przesyłowej wraz z podaniem częstotliwości realizacji tych czynności. Do zasadniczych czynności wykonywanych w ramach eksploatacji gazociągów zgodnie z SESP należą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania prewencyjne w postaci kontroli stref oraz trasy gazociągów, • badania i pomiary posadowienia gazociągów w gruncie, • czyszczenie i badanie gazociągów tłokami, • utrzymanie w należyłym stanie strefy kontrolowanej nad gazociągami (wycinka krzewów), • przeglądy i konserwacja elementów sieci przesyłowej, • sprawdzanie działania i konserwacja armatury i napędów armatury, • badania i pomiary w czynnej ochronie przeciwkorozyjnej. <p>Czynności eksploatacyjne są planowane w rocznych harmonogramach prac i realizowane w większości przez służby własne operatora. Na podstawie informacji wynikających z protokołów z wykonanych czynności eksploatacyjnych i rejestrowanych w trakcie roku zdarzeń, dla każdego gazociągu sporządzana jest roczna ocena stanu technicznego. Jej wyniki rekomendują gazociąg do dalszej eksploatacji bądź zalecają przeprowadzenie prac remontowych lub modernizacyjnych. Bezpieczeństwo eksploatowanej sieci przesyłowej zapewnia sprawny system nadzoru i kontroli. Oprócz prowadzenia czynności eksploatacyjnych w ramach SESP, parametry pracy sieci przesyłowej w zakresie przepływu i ciśnienia gazu są zdalnie monitorowane w sposób ciągły.</p>
54.	Prowadzenie kontroli zakładów przemysłowych	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: WIOŚ w Olsztynie</u> Łącznie w latach 2019-2020 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadził na terenie Gminy Morąg 81 kontroli podmiotów korzystających ze środowiska.</p>
55.	Organizowanie szkoleń, ćwiczeń i warsztatów	Zrealizowane	<p><u>Podmiot realizujący: KPPSP w Ostródzie</u> W latach 2019-2020 przeprowadzono m.in. następujące szkolenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia podstawowe strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP). • Szkolenia kierujących działaniem ratowniczym dla członków OSP (dowódców OSP). • Kursy kwalifikowanej pierwszej pomocy. • Szkolenia okresowe w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla strażaków ratowników. • Szkolenia kierowców - konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP. • Szkolenia z organizacji łączności radiowej.

2.2. Analiza wskaźnikowa realizacji Programu Ochrony Środowiska

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Morąg na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026” opracowano zestaw wskaźników służących do monitorowania postępów wdrażania POŚ. Dla poszczególnych wskaźników ustalono ich wartość bazową (*rozpoczęcie realizacji POŚ – wartość wskaźnika wg stanu na koniec 2018 r.*) oraz wartość docelową (*zakończenie realizacji POŚ – oczekiwana wartość wskaźnika w 2022 r.*).

Analiza wskaźnikowa realizacji „Programu Ochrony Środowiska” polega na przypisaniu wartości dla poszczególnych wskaźników w kolejnych latach realizacji dokumentu oraz ich porównaniu z wartością bazową i docelową. Jeżeli zaobserwowana zmiana wartości wskaźnika (wartość pośrednia wskaźnika) odbiega od zmiany oczekiwanej wówczas dany wskaźnik oceniony został negatywnie (kolor czerwony). Natomiast w przypadku zgodności zmiany zaistniałej z oczekiwaną dany wskaźnik oceniony został pozytywnie (kolor zielony).

Analizę wskaźnikową realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Morąg” za lata 2019-2020 przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 3. Analiza wskaźnikowa realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Morąg” za lata 2019-2020

Wskaźnik	Wartości wskaźników		Wartość pośrednia (realizacja POŚ w latach 2019-2020)	Ocena zmiany wskaźnika	Opis zmiany wartości wskaźnika w latach 2019-2020
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na 2018 r.)	Wartość docelowa (zakończenie realizacji POŚ – stan na 2022 r.)			
OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA					
Wyznaczenie na terenie gminy obszaru przekroczeń dla B(a)P	TAK	NIE	TAK (2020 r.)	negatywna	<i>brak poprawy jakości powietrza w zakresie benzo(a)pirenu – występowanie obszaru przekroczeń na terenie gminy</i>
Wyznaczenie na terenie gminy obszaru przekroczeń dla pyłu PM10	TAK	NIE	NIE (2020 r.)	pozytywna	<i>poprawa jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 – brak występowania obszaru przekroczeń na terenie gminy</i>
Wyznaczenie na terenie gminy obszaru przekroczeń dla pyłu PM2,5	NIE	NIE	NIE (2020 r.)	pozytywna	<i>brak występowania na terenie gminy obszaru przekroczeń dla pyłu PM2,5</i>
Długość czynnej sieci gazowej [km]	30,555	>30,555	31,060 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost długości czynnej sieci gazowej</i>
Liczba czynnych przyłączy gazowych [szt.]	479	>479	495 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost liczby czynnych przyłączy gazowych</i>
odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe) ogrzewający mieszkania gazem [szt.]	1 067	>1 067	1 105 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost liczby odbiorców gazu (gospodarstw domowych) ogrzewających mieszkania gazem</i>
stopień gazyfikacji obszaru wiejskiego gminy [%]	0,0	>0,0	0,0 (2020 r.)	negatywna	<i>brak przeprowadzenia gazyfikacji obszaru wiejskiego gminy (brak dostępu do gazu ziemnego)</i>

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Wskaźnik	Wartości wskaźników		Wartość pośrednia (realizacja POŚ w latach 2019-2020)	Ocena zmiany wskaźnika	Opis zmiany wartości wskaźnika w latach 2019-2020
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na 2018 r.)	Wartość docelowa (zakończenie realizacji POŚ – stan na 2022 r.)			
długość sieci ciepłowniczej na terenie miasta [km]	19,795	>19,795	21,911 (2020 r.)	pozytywna	wzrost długości sieci ciepłowniczej na terenie miasta
udział sieci ciepłowniczej preizolowanej na terenie miasta [%]	93,7	>93,7	94,2 (2020 r.)	pozytywna	wzrost udziału sieci ciepłowniczej preizolowanej na terenie miasta
liczba węzłów ciepłych w systemie ciepłowniczym miasta [szt.]	128	>128	137 (2020 r.)	pozytywna	wzrost liczby węzłów ciepłych w systemie ciepłowniczym miasta
udział paliwa węglowego w produkcji ciepła sieciowego na terenie miasta [%]	100	<100	100 (2020 r.)	negatywna	utrzymanie 100% udziału paliw węglowych w produkcji ciepła sieciowego na terenie miasta
długość dróg rowerowych na terenie gminy [km]	4,5	>4,5	6,2 (2020 r.)	pozytywna	wzrost długości dróg rowerowych na terenie gminy
liczba czynnych przystanków autobusowych na terenie gminy [szt.]	85	>85	87 (2020 r.)	pozytywna	wzrost liczby czynnych przystanków autobusowych na terenie gminy
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA HAŁASEM					
liczba obowiązujących decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu na terenie gminy [szt.]	2	2	2 (2020 r.)	pozytywna	brak wydania nowych decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu obowiązujących na terenie gminy
średnie dobowe natężenie ruchu na drogach wojewódzkich na terenie gminy zgodnie z GPR [poj./dobę]	4 987 (GPR 2015)	<4 987	5 899 (GPR 2020/2021)	negatywna	wzrost średniego dobowego natężenia ruchu na drogach wojewódzkich na terenie gminy

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Wskaźnik	Wartości wskaźników		Wartość pośrednia (realizacja POŚ w latach 2019-2020)	Ocena zmiany wskaźnika	Opis zmiany wartości wskaźnika w latach 2019-2020
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na 2018 r.)	Wartość docelowa (zakończenie realizacji POŚ – stan na 2022 r.)			
OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE					
notowanie na terenie gminy przekroczeń dopuszczalnych poziomów PEM w środowisku	NIE	NIE	NIE (2020 r.)	pozytywna	<i>brak notowania na terenie gminy przekroczeń dopuszczalnych poziomów PEM w środowisku</i>
zużycie energii elektrycznej na terenie gminy w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca [kWh]	610,4	<610,4	641,3 (2020 r.)	negatywna	<i>wzrost zużycia energii elektrycznej na terenie gminy w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca</i>
liczba stacji bazowych (anten nadawczych) telefonii komórkowej na terenie gminy [szt.]	113	≤113	118 (2020 r.)	negatywna	<i>wzrost liczby stacji bazowych (anten nadawczych) telefonii komórkowej na terenie gminy</i>
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODAROWANIE WODAMI I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA					
długość czynnej sieci wodociągowej [km]	295,5	>295,5	305,1 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost długości czynnej sieci wodociągowej</i>
długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej [km]	138,6	>138,6	148,4 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost długości czynnej sieci kanalizacji sanitarnej</i>
stopień zwodociągowania gminy [%]	97,0	≥97,0	97,0 (2020 r.)	pozytywna	<i>utrzymanie wysokiego stopnia zwodociągowania gminy</i>
stopień skanalizowania gminy [%]	77,9	>77,9	78,4 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost stopnia skanalizowania gminy</i>

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Wskaźnik	Wartości wskaźników		Wartość pośrednia (realizacja POŚ w latach 2019-2020)	Ocena zmiany wskaźnika	Opis zmiany wartości wskaźnika w latach 2019-2020
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na 2018 r.)	Wartość docelowa (zakończenie realizacji POŚ – stan na 2022 r.)			
awarie sieci wodociągowej	28	≤28	28 (2020 r.)	pozytywna	<i>brak wzrostu liczby awarii sieci wodociągowej</i>
awarie sieci kanalizacji sanitarnej	8	≤8	5 (2020 r.)	pozytywna	<i>spadek liczby awarii sieci kanalizacji sanitarnej</i>
zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca [m ³]	29,3	≤29,3	30,1 (2020 r.)	negatywna	<i>wzrost zużycia wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca</i>
ilość ścieków bytowych odprowadzonych siecią kanalizacji sanitarnej [tys. m ³]	482,2	>482,2	593,0 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost ilość ścieków bytowych odprowadzonych siecią kanalizacji sanitarnej</i>
stosunek ilości wody dostarczonej odbiorcom (sprzedanej) do ilości wody pobranej w tym celu [%]	71,9	>71,9	70,3 (2020 r.)	negatywna	<i>spadek udziału ilości wody dostarczonej odbiorcom (sprzedanej) do ilości wody pobranej w tym celu</i>
liczba zbiorników bezodpływowych na terenie gminy [szt.]	779	<779	691 (2020 r.)	pozytywna	<i>spadek liczby zbiorników bezodpływowych na terenie gminy</i>
ilość nieczystości ciekłych odebranych ze zbiorników bezodpływowych [m ³]	2 642,3	>2 642,3	3 843,3 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost liczby nieczystości ciekłych odebranych ze zbiorników bezodpływowych</i>
łącznie ładunek zanieczyszczeń (BZT5, ChZT, zawiesina ogólna, azot ogólny, fosfor ogólny) w ściekach po oczyszczeniu na komunalnych oczyszczalniach ścieków funkcjonujących na terenie gminy [kg]	75 596	<75 596	96 956 (2020 r.)	negatywna	<i>wzrost łącznego ładunku zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu na komunalnych oczyszczalniach ścieków funkcjonujących na terenie gminy</i>

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Wskaźnik	Wartości wskaźników		Wartość pośrednia (realizacja POŚ w latach 2019-2020)	Ocena zmiany wskaźnika	Opis zmiany wartości wskaźnika w latach 2019-2020
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na 2018 r.)	Wartość docelowa (zakończenie realizacji POŚ – stan na 2022 r.)			
udział JCWP znajdujących się na terenie gminy o dobrym stanie ogólnym [%]	0	100	0 (2020 r.)	negatywna	<i>brak poprawy złego stanu wód powierzchniowych na terenie gminy</i>
powierzchnia lasów wodochronnych na terenie gminy [ha]	370,95	>370,95	586,97 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost powierzchni lasów wodochronnych na terenie gminy</i>
OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY I ZASOBY GEOLOGICZNE					
powierzchnia gruntów zdegradowanych działalnością górniczą wymagająca przeprowadzenia rekultywacji [ha]	35,21	<35,21	91,14 (2020 r.)	negatywna	<i>wzrost powierzchni gruntów zdegradowanych działalnością górniczą wymagających przeprowadzenia rekultywacji</i>
wielkość wydobycia kruszyw naturalnych ze złóż eksploatowanych na terenie gminy [tys. t.]	749	<749	1 586 (2020 r.)	negatywna	<i>wzrost wielkości wydobycia kruszyw naturalnych ze złóż eksploatowanych na terenie gminy</i>
powierzchnia gruntów rolnych wyłączonych z produkcji rolnej [ha]	0,37	<0,37	0,69 (2020 r.)	negatywna	<i>wzrost powierzchni gruntów rolnych wyłączonych z produkcji rolnej</i>
powierzchnia gruntów leśnych [ha]	9 998,08 ha	>9 998,08 ha	10 097,31 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost powierzchni gruntów leśnych na terenie gminy</i>
powierzchnia gminy objęta obowiązującymi MPZP [ha]	3 669	>3 669	3 822 (2020 r.)	pozytywna	<i>wzrost powierzchni gminy objętej obowiązującymi MPZP</i>
liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy [szt.]	92	<92	120 (2020 r.)	negatywna	<i>wzrost liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy</i>

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020

Wskaźnik	Wartości wskaźników		Wartość pośrednia (realizacja POŚ w latach 2019-2020)	Ocena zmiany wskaźnika	Opis zmiany wartości wskaźnika w latach 2019-2020
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na 2018 r.)	Wartość docelowa (zakończenie realizacji POŚ – stan na 2022 r.)			
OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW					
ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy [Mg]	7 124,3	<7 124,3	6 504,9 (2020 r.)	pozytywna	spadek ilości odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy
ilość odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z terenu gminy [Mg]	6 802,8	<6 802,8	5 039,8 (2020 r.)	pozytywna	spadek ilości odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z terenu gminy
udział niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w łącznej masie odebranych odpadów z terenu gminy [%]	95,5	<95,5	77,5 (2020 r.)	pozytywna	spadek udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w łącznej masie odebranych odpadów z terenu gminy
osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania [%]	32,3	<32,3	21,8 (2020 r.)	pozytywna	spadek osiągniętego poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania
osiągnięty poziom recyklingu odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]	22,1	>22,1	38,1 (2020 r.)	pozytywna	wzrost osiągniętego poziomu recyklingu odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła
ilość odpadów komunalnych zebranych podczas likwidacji „dzikich wysypisk” odpadów [Mg]	2,0	<2,0	10,0 (2020 r.)	negatywna	wzrost ilości odpadów komunalnych zebranych podczas likwidacji „dzikich wysypisk” odpadów
ilość wytworzonych odpadów innych niż komunalne [tys. Mg]	3,8	<3,8	4,5 (2020 r.)	negatywna	wzrost ilości wytworzonych odpadów innych niż komunalne
ilość wyrobów zawierających azbest unieszkodliwionych z terenu gminy [Mg]	431	>431	630 (2020 r.)	pozytywna	wzrost ilości wyrobów zawierających azbest unieszkodliwionych z terenu gminy

*RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORĄG
ZA LATA 2019-2020*

Wskaźnik	Wartości wskaźników		Wartość pośrednia (realizacja POŚ w latach 2019-2020)	Ocena zmiany wskaźnika	Opis zmiany wartości wskaźnika w latach 2019-2020
	Wartość bazowa (rozpoczęcie realizacji POŚ – stan na 2018 r.)	Wartość docelowa (zakończenie realizacji POŚ – stan na 2022 r.)			
OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE					
powierzchnia lasów na terenie gminy [ha]	9 757,16	>9 757,16	9 860,1 (2020 r.)	pozytywna	wzrost powierzchni lasów na terenie gminy
powierzchnia lasów ochronnych na terenie gminy [ha]	998,37	>998,37	1 116,29 (2020 r.)	pozytywna	wzrost powierzchni lasów ochronnych na terenie gminy
miąższość drzewostanów na terenie gminy [m ³]	2 533 831	>2 533 831	2 595 993 (2020 r.)	pozytywna	wzrost miąższości drzewostanów na terenie gminy
powierzchnia obszarów chronionych na terenie gminy [ha]	9 032,3	>9 032,3	9 121,8 (2020 r.)	pozytywna	wzrost powierzchni obszarów chronionych na terenie gminy
powierzchnia terenów zieleni urządzonej na terenie gminy [ha]	33,5	>33,5	35,6 (2020 r.)	pozytywna	wzrost powierzchni terenów zieleni urządzonej na terenie gminy
OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI					
liczba poważnych awarii na terenie gminy	0	0	0 (2020 r.)	pozytywna	brak wystąpienia poważnych awarii na terenie gminy
liczba zakładów ZDR i ZZR na terenie gminy	0	0	0 (2020 r.)	pozytywna	brak powstania na terenie gminy zakładów ZDR i ZZR

Źródło: opracowanie własne

Spośród 53 rozpatrywanych wskaźników zmiana wartości zdecydowanej większości została oceniona w trendzie pozytywnym (37 wskaźników – 69,8 %), co oznacza, iż w tych przypadkach poprawił się stan środowiska lub zwiększyła się reakcja na istniejące problemy środowiskowe. Na terenie Gminy Morąg istnieją jednak wciąż obszary, dla których postępuje presja na zasoby środowiska, gdyż zmianę wartości 16 wskaźników (30,2 %) oceniono w trendzie negatywnym.

Do najbardziej korzystnych zmian jakie zaszły na terenie Gminy Morąg w latach 2019-2020 (pozytywnie ocenionych wskaźników) należą m.in. poprawa jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 (brak wyznaczonego obszaru przekroczeń w porównaniu do lat wcześniejszych), rozwój sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowniczej i ciepłowniczej, wzrost powierzchni i miąższości lasów, wzrost powierzchni obszarów chronionych, wzrost powierzchni gminy objętej obowiązującymi MPZP czy osiąganie korzystniejszych poziomów recyklingu odpadów komunalnych. Z terenu gminy systematycznie usuwane są także wyroby zawierające azbest.

Natomiast do niekorzystnych zmian jakie zaszły na terenie gminy (negatywnie ocenionych wskaźników) w analizowanych latach 2019-2020 należy zaliczyć głównie: brak poprawy złego stanu wód powierzchniowych, brak poprawy jakości powietrza w zakresie benzo(a)pirenu (w dalszym ciągu występowanie obszaru przekroczeń dopuszczalnego stężenia dla ww. zanieczyszczenia na terenie gminy), wzrost natężenia ruchu drogowego, znaczny wzrost wydobycia kruszyw naturalnych i wzrost powierzchni gruntów zdegradowanych działalnością górniczą.

3. KLUCZOWE PROBLEMY ŚRODOWISKOWE ORAZ ZALECENIA NA PRZYSZŁOŚĆ

Na podstawie aktualnej oceny stanu środowiska oraz sporządzonego raportu zidentyfikowano następujące najważniejsze problemy środowiskowe na terenie Gminy Morąg, które priorytetowo wymagają podjęcia działań naprawczych/zapobiegawczych w ramach „Programu Ochrony Środowiska” (kluczowe obszary interwencji):

1) **Występowanie przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza.**

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim – raport wojewódzki za rok 2021” (GIOŚ RWMS w Olsztynie, 2022 r.) na terenie Gminy Morąg ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi wyznaczono obszar przekroczeń poziomu docelowego zawartości benzo(a)pirenu o powierzchni 9,1 km² (obszar obejmujący miasto Morąg i miejscowości przyległe). Według danych GIOŚ głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie warmińsko-mazurskim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z działalności przemysłowej (emisja punktowa) oraz transportu (emisja liniowa). Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie. Dostrzegalna jest wysoka zależność pomiędzy zmiennością sezonową i wartościami stężeń zanieczyszczeń w powietrzu - w sezonie grzewczym wielkości stężeń benzo(a)pirenu oraz pyłów zawieszonych były wysokie, natomiast w okresie letnim znacznie niższe. Najwyższe stężenia na terenie województwa odnotowano na terenach, gdzie dominuje niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych. Z kolei transport samochodowy wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu.

2) **Zła jakość wód powierzchniowych.**

Na terenie Gminy Morąg znajduje się 12 monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Stan ogólny wszystkich JCWP na terenie gminy, dla których prowadzono badania w latach 2016-2021, określono jako ZŁY. Zgodnie z danymi GIOŚ RWMS w Olsztynie do najważniejszych zagrożeń jakości wód na terenie województwa

warzyńsko-mazurskiego naleŹy zaliczyĆ: zrzuty punktowe ściek6w komunalnych, bytowych i przemys6owych, zanieczyszczenia dop6ywaj6ce do w6d ze Źr6de6 rozproszonych (sp6ywy powierzchniowe z teren6w rolniczych, miejskich i przemys6owych, depozyt zanieczyszczeń z atmosfery, ma6e Źr6d6a punktowe np. nieszczelne szamba) oraz nadmierny pob6r w6d. NaleŹy wspomnieĆ takŹe o powaŹnych zagroŹeniach dla Źycia biologicznego w6d powierzchniowych zwi6zanych z zabudow66 hydrotechniczn66 (szczeg6lnie zamykaj6c6 koryta rzeczne) oraz zagroŹeniach jakie nios6 ze sob66 ekstremalne zjawiska pogodowe.

Aktualny stan monitorowanych JCWP po6oŹonych w obr6bie gminy przedstawiono poniŹej.

Nazwa JCWP	Lata badań	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	STAN OG6LNYY
Drw6ca od pocz6tku do końca jez. Drw6ckiego bez kan. Ostr6dzkiego i Elbl6skiego	2016-2021	umiarkowany	poniŹej dobrego	Z6YY
Drela	2016-2019	umiarkowany	nie badano	Z6YY
Mi6ak6wka z jez. Narie, Mildzie	2017-2021	umiarkowany	poniŹej dobrego	Z6YY
Pas6ka od Mar6ga do Drw6cy Warmińskiejj bez Drw6cy Warmińskiejj	2018-2021	umiarkowany	poniŹej dobrego	Z6YY
Dop6yw z Sambrodu	2020	umiarkowany	nie badano	Z6YY
Mar6g	2017-2020	s6aby	poniŹej dobrego	Z6YY
Dop6yw z Litwy	2019-2020	s6aby	poniŹej dobrego	Z6YY
W6ska do Sa6y z Sa66	2019-2020	umiarkowany	poniŹej dobrego	Z6YY
Kana6 Elbl6ski od wp6ywu do jez. Sambr6d do wyp6ywu z jez. Ilińsk z dop6. z jez. Bart6zek i dop6. z jez. Surzyckiego	2019	umiarkowany	nie badano	Z6YY
jez. Gil	2021	z6yy	nie badano	Z6YY
jez. Bart6zek	2016-2019	umiarkowany	poniŹej dobrego	Z6YY
jez. Narie	2018	s6aby	dobry	Z6YY

3) **Silne zagroŹenie susz6.**

Zgodnie z opracowanym przez Państwow6 Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Planem przeciwdzia6ania skutkom suszy”, kt6ry przyŹyty zosta6 Rozporz6dzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r., na terenie Gminy Mor6g znajduj6 si6 obszary silnie i ekstremalnie zagroŹone susz66 atmosferyczn66, rolnic66 i hydrologiczn66.

4) **Pogarszaj6ce si6 warunki klimatu akustycznego.**

Z por6wnania wyników GPR¹ 2015 i GPR 2020/2021 wyraŹnie widoczny jest znaczny wzrost nat6Źenia ruchu drogowego na terenie Gminy Mor6g (Źrednio o 18,3 % dla wszystkich odcink6w dr6g wojew6dzkich obj6tych pomiarami), co jest r6wnoznaczne ze wzrostem emitowanego ha6asu oraz pogorszeniem si6 warunk6w klimatu akustycznego w otoczeniu analizowanych odcink6w dr6g na terenie gminy.

W kolejnej tabeli przedstawiono zestawienie priorytetowych zadań naprawczych/zapobiegawczych jakie naleŹy realizowaĆ na terenie Gminy Mor6g w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w celu eliminacji najpowaŹniejszych zidentyfikowanych problem6w i zagroŹeń Źrodowiskowych.

¹ GPR – Generalny Pomiar Ruchu

Tabela 4. Zestawienie priorytetowych zadań naprawczych/zapobiegawczych jakie należy realizować na terenie Gminy Morąg w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w celu eliminacji najpoważniejszych zidentyfikowanych problemów i zagrożeń środowiskowych

Lp.	Zdiagnozowany problem środowiskowy	Priorytetowe zadania naprawcze/zapobiegawcze
1.	Występowanie przekroczeń dopuszczalnych standardów jakości powietrza (benzo(a)piren)	<ul style="list-style-type: none"> • Wymiana przestarzałych źródeł grzewczych opalanych paliwami stałymi w budynkach mieszkalnych. • Modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (termomodernizacje). • Zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – instalacje prosumenckie. • Rozwój i modernizacja systemu ciepłowniczego (dekarbonizacja) i gazowniczego. • Edukacja ekologiczna z zakresu ochrony powietrza.
2.	Zła jakość wód powierzchniowych oraz postępujące zmiany klimatyczne (wysoki stopień zagrożenia suszą)	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury kanalizacji sanitarnej (w tym oczyszczalni ścieków). • Modernizacja, rozbudowa oraz remonty infrastruktury wodociągowej (sieci, ujęć, SUW). • Rozbudowa i modernizacja systemu kanalizacji deszczowej w tym urządzeń oczyszczających. • Kontrola zbiorników bezodpływowych (prawidłowej częstotliwości opróżniania). • Realizacja projektów z zakresu rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury na terenach zurbanizowanych (<i>zwiększanie powierzchni terenów zielonych, budowa obiektów małej retencji, efektywne gospodarowanie wodami opadowymi, tworzenie łąk kwietnych i ogrodów deszczowych, wymiana powierzchni szczelnych na przepuszczalne, zazielenianie elementów infrastruktury miejskiej np. murów, dachów, rozwój retencji przydomowej</i>). • Realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania i odtwarzania naturalnej retencji (na gruntach rolnych i leśnych). • Edukacja ekologiczna z zakresu właściwego postępowania ze ściekami oraz oszczędzania wody.
3.	Pogarszające się warunki klimatu akustycznego	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja, przebudowa i remonty dróg. • Budowa infrastruktury dla ruchu pieszego i rowerowego. • Organizacja, finansowanie i rozwój systemu transportu publicznego (zbiorowego) na terenie gminy. • Wdrażanie rozwiązań z zakresu elektromobilności.

Źródło: opracowanie własne

4. PODSUMOWANIE

Realizację „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Morąg” w latach 2019-2020 należy ocenić **pozytywnie**.

W raportowanych latach na terenie Gminy Morąg realizowano szereg zadań wpływających na ochronę i poprawę stanu poszczególnych komponentów środowiska. Analizując dane pozyskane od poszczególnych podmiotów oraz jednostek należy stwierdzić, iż najwięcej inwestycji realizowano w ramach obszarów interwencji „OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA” oraz „GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA”. Do najważniejszych z realizowanych w latach 2019-2020 zadań wpływających na ochronę i poprawę stanu środowiska na terenie gminy zaliczyć należy następujące inwestycje i projekty:

- kompleksowa termomodernizacja budynków szkół podstawowych w Morągu, Łącznie i Żabim Rogu,
- termomodernizacja budynków Szpitala Miejskiego w Morągu Spółka z o.o.,
- budowa sieci ciepłowniczej rozdzielczej - Kolonia Warszawska II etap,
- budowa przyłączy ciepłowniczych do budynków położonych przy ul. Radnej i Asnyka,
- budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 100 kW przy Pływalni „Morąska Perła” w Morągu,
- budowa ulic Tęczowej, Bursztynowej i Fiołkowej w Morągu,
- budowa drogi gminnej we wsi Kalnik,
- budowa dróg gminnych w ciągu ulicy Lema i Prusa w Morągu,
- przebudowa dróg gminnych w ciągu ulic: Daszyńskiego i Witosa w Morągu,
- budowa ulicy Narutowicza w Morągu,
- remont drogi powiatowej Nr 1189N w m. Jurki,
- remont dróg powiatowych Nr 1178N i 1183N w m. Bogaczewo,
- remont drogi powiatowej Nr 1199N na odc. Boguchwały – Wilnowo,
- odnowa nawierzchni DW nr 527 (odc. Kalnik – Łączno, Łączno – Morąg, Morąg, ul. Pomorska i 3-go Maja),
- odnowa nawierzchni DW nr 528 (odc. Stare Bolity – Niebrzydowo i Niebrzydowo – Jurki),
- modernizacja SUW Maliniak,
- rozbudowa wodociągu oraz kanalizacji z przyłączeniem istniejących zabudowań w m. Maliniak w kierunku Gulbit,
- wykonanie wodociągu oraz kanalizacji w m. Bogaczewo,
- rozbudowa wodociągu oraz kanalizacji sanitarnej w m. Niebrzydowo,
- ochrona bioróżnorodności jeziora Skiertąg poprzez bioremediację mikrobiologiczną,
- zagospodarowanie brzegu jeziora Skiertąg poprzez budowę ogólnodostępnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej,
- rekultywacja składowiska odpadów w m. Zbożne (zadanie w trakcie realizacji),
- rozwój terenów zielonych w Morągu poprzez utworzenie przestrzeni parkowej uwzględniającej kwestie klimatyczne i przyrodnicze.

Poza zadaniami inwestycyjnymi na terenie Gminy Morąg realizowano również prace związane z utrzymaniem i pielęgnacją terenów zieleni oraz utrzymaniem czystości na terenach publicznych, ochroną i pielęgnacją obszarów leśnych, edukacją ekologiczną, organizacją i prowadzeniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest, utrzymaniem dróg we właściwym stanie porządkowym i technicznym, remontami infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, rozbudową systemu gazowniczego, konserwacją i utrzymaniem urządzeń melioracyjnych oraz cieków i urządzeń wodnych. W latach 2019-2020 mieszkańcy Gminy Morąg realizowali również inwestycje z zakresu modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych oraz budowy mikroinstalacji fotowoltaicznych korzystając ze wsparcia w ramach programów „Czyste Powietrze” oraz „Mój Prąd”.

Na podstawie analizy stanu poszczególnych komponentów środowiska w przyszłości w pierwszej kolejności na terenie Gminy Morąg należy realizować inwestycje z zakresu rozwoju i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (w celu poprawy jakości wód powierzchniowych), zwiększania możliwości retencyjnych (w celu ograniczenia skutków suszy) oraz redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza (emisji obszarowej – komunalnej oraz liniowej – komunikacyjnej).

Należy mieć na uwadze, iż realizacja „Programu Ochrony Środowiska” nie przełoży się w sposób natychmiastowy na poprawę stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy Morąg. Proces ten jest długotrwały i efekty realizacji zadań, które zostały przeprowadzone lub wykonywane są obecnie, mogą być widoczne dopiero w dłuższej perspektywie czasowej. Istotnym jest również, aby działania prośrodowiskowe były prowadzone systematycznie nie tylko na terenie samej gminy, ale również systemowo w całym regionie.

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2019-2020 – ZADANIA WŁASNE GMINY.....</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 2. Opis realizacji zadań zaplanowanych do wykonania w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w latach 2019-2020 – ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ INNE PODMIOTY (MONITOROWANE PRZEZ GMINĘ).....</i>	<i>23</i>
<i>Tabela 3. Analiza wskaźnikowa realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Morąg” za lata 2019-2020.....</i>	<i>48</i>
<i>Tabela 4. Zestawienie priorytetowych zadań naprawczych/zapobiegawczych jakie należy realizować na terenie Gminy Morąg w ramach „Programu Ochrony Środowiska” w celu eliminacji najpoważniejszych zidentyfikowanych problemów i zagrożeń środowiskowych.....</i>	<i>57</i>